

Номер для подачі оголошень
☎ 098 477 12 70

ЯК ЗРОБИТИ БІОМЕТРИЧНИЙ ПАСПОРТ БЕЗ НЕРВІВ І ЧЕРГ с. 17

ЧЕКАЄМО ВАС НА СВЯТІ «РУХАЄМО ТЕРНОПІЛЬ». ПОВНА ПРОГРАМА с. 4

ТРИ МІСЯЦІ В ТИХОМУ ОКЕАНІ НА ПЛОТУ ІНТЕРВ'Ю с. 16

СЕРЕДА 24 травня 2017 №21

У ТЕРНОПОЛІ БУДЕ ОНУКА ЕКСКЛЮЗИВ с.18

4⁹⁰ грн
1 блок
Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

te.20minut.ua

ХТО ЗАРОБИТЬ МІЛЬЙОН НА УЧНЯХ

- ▶ Купувати чи ні учням е-квитки – справа добровільна, запевняють у мерії. Та без них пільг не буде
- ▶ Батьки обурені, що за такий квиток треба платити, і не раз, якщо він загубиться чи пошкодиться
- ▶ Юристи кажуть, що це не зовсім законно — рішенням виконкому не передбачено стягнення плати за виготовлення такого квитка

Читайте **ГОЛОВНЕ** с. 5

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

616

ВАКАНСІЇ ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

На «Голій бабі» скоро буде кільце

Читайте **МІСТО** с. 7

Депутати пояснили, звідки гроші

Читайте **ГРОШІ** с. 10-11

Мотоцикли Скутери Квадроцикли best motor

КРЕДИТ до 30000

м. Тернопіль, вул. Гайова, 32 | +38 (067) 672 53 36
www.mini-tractor.com.ua

справжні броньовані **ДВЕРІ** від виробника під індивідуальні розміри ліцензійний монтаж

ВОРОТА АВТОМАТИЧНІ

www.rif.te.ua

ПІДПРИЄМСТВО **РИФ** м. Тернопіль, вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

OZON Бруківка Бетонні вироби

Представництва: м. Ужгород (050) 531-64-31 м. Львів (032) 270-11-47 м. Тернопіль (0352) 52-28-06, (067) 673-77-63 м. Івано-Франківськ (0342) 71-09-18, (067) 673-77-64

ТОВ "Озон" вул. Пасічна, 135 (032) 270-11-47 (067) 673-77-80 brukivka.lviv.com

Трактори Мотоблоки Мототрактори

Кредит до 30 000 грн

м. Тернопіль Тел.: (097) 842-06-17, (067) 353-16-06
вул. Гайова, 32 www.mini-tractor.com.ua

Передплати газету **RIA** і виграй поїздки в **Будапешт** та більше 50 цінних подарунків

Туристичний партнер

Дзвінок за телефоном 43-00-50, (097) 879-96-11

ГЛОБАЛ КРЕДИТ

КРЕДИТИ ЗА 15 ХВИЛИН

від 200 до 10 000 грн
паспорт та код
без довідки про доходи

www.globalcredit.ua
(097) 097 88 88

вул. Шоптицького, 7/1 (067) 487-74-14

У МІСТІ Є ЧОРНІ ДІРИ. ТАМ ПРОПАДАЮТЬ ГРОШІ, НЕРУХОМІСТЬ, ЗЕМЛЯ

Давно пора ■ Десятки комунальних підприємств, які мають надлишок нерухомості й землі є в Тернополі. Міські депутати можуть в цих підприємств забрати зайве та використати його мудріше. Почнуть із землі, яку можна і атовцям дати, і на торгах відкрито продати, чи наприклад, побудувати дитсадок

ВИДАВНИЦТВО RIA

У Тернополі є комунальні підприємства, які вже роками перебувають у центрі скандалів, і користі від яких у місті не помітно. Їх часто називають чорними дірами, бо там розчиняється все — гроші, нерухомість, земля.

Яскраві приклади — КП «Тернопільбудінвестзамовник» чи «Масив». Займаючись будівни-

У попередні роки під комунальні підприємства міста загаяли гектари землі. Так оминали земельні торги. Є ще не забудовані шматки

цтвом, вони, в порівнянні з приватними забудівниками, бідаштво.

Ще один приклад «ефективного» комунального підприємства — це «Підприємство матеріально-технічного забезпечення». Воно, зокрема, причетне й до організації торгівлі та збору коштів на майже десяти ділянках. Лише на одній із них — на вул. Живова — підприємство, згідно з угодами, збило більше мільйона. Притому офіційно за підсумками року до бюджету міста сплачували в десятки разів менше.

Саме тому міські обранці вирішили взятись за, так би мовити, аудит й раціоналізацію КП. З землі почали через чергу із півтори тисячі атовців, яким не можуть знайти ділянки. Вже на одній із найближчих сесій депутати спробують вирішити ці проблеми голосуванням.

«У попередні роки під комунальні підприємства міста загаяли гектари землі, — написав у facebook ініціатор проекту рішення щодо землі комунальних підприємств, голова земельної комісії депутат Андрій Шкула. — Так оминали земельні торги. Є ще не забудовані шматки. В Тернополі не вистачає соціальних інфраструктурних об'єктів, а також близько 1500 атовців в черзі на землю. В КП спробуємо знайти цю землю. Думаю, що після реєстрації цього проекту рішення буде багато галасу «це неможливо», «не те призначення землі», «то суперечить закону». Але все впирається в бажання. Міська рада зуміла роздати атовцям промислово землю на полях фільтрації цукрового заводу, то й тут зможе!»

Проект рішення повинен провисіти на сайті міської ради 20 днів, а також отримати висновки й рекомендації депутатських комісій та юридичного відділу. Депутати ж неофіційно повідомляють, що подібних проектів для покращення й прозорості буде кілька.

Земельний масив для атовців на території, де колись були поля фільтрації цукрового заводу, вичерпав себе. Зараз у черзі на землю близько 1500 бійців, а землі нема... Депутати хочуть її знайти в комунальних підприємствах

Для формування реєстру потрібно:

1. Сформувати до 30 червня текстовий реєстр земельних ділянок, які надані КП ТМР в період з 2005 до 2017 року. В реєстрі відобразити такі дані: користувач (власник чи орендар); наявність угоди суборенди чи інвестиційної угоди; площа земельної ділянки; розташування земельної ділянки та її кадастровий номер; цільове призначення земельної ділянки; функціональне призначення земельної ділянки згідно з Генеральним планом; наявність нерухомості (з вказанням площі та поверховості об'єкта); інформації щодо того як КП використовує земельну ділянку.

2. Після формування реєстру створити робочу групу у скла-

ді: по представнику від кожної депутатської фракції, голови постійних комісій міськради з питань містобудування та з питань природокористування, приватизації, продажу та оренди землі, начальника управління архітектури та кадастру, начальника відділу земельних ресурсів, начальника управління правового забезпечення.

Доручити робочій групі визначити серед земельних ділянок, наданих комунальним підприємствам міської ради, ті, що придатні для будівництва дошкільних навчальних дитячих закладів та інших соціально-інфраструктурних об'єктів, розподілу поміж учасниками бойових дій в АТО, будівництва

багатоквартирних житлових будинків (для подальшого продажу на публічному аукціоні).

3. Розробити проекти рішень, згідно з рекомендаціями комісії, якими земельні ділянки, надані КП ТМР, будуть використані для будівництва дошкільних навчальних дитячих закладів та інших соціально-інфраструктурних об'єктів, а також розподілені поміж учасниками бойових дій в АТО чи підготовлені до продажу на аукціоні.

4. Контроль за виконанням рішення покласти на секретаря міської ради та постійну комісію міськради з питань природокористування, приватизації, продажу та оренди землі.

ЕКСПЕРТИ RIA ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

Що останнім часом вас схвилювало найбільше?

Оксана ЗАБУЖКО (56 р.), письменниця:

— Знаєте, почувався така Кумська сивіллою, коли бачиш цих страшенно молодих, сповнених ентузіазму, широкі людей, які роблять фестиваль у місті, яке за загальноукраїнськими параметрами вважають економічно відсталим, не процвітаючим так би мовити. І тут йде оцей виприск життя, ентузіазму, віри і переконаності, що все буде добре!

Максим ГРИГОРИШИН (30 р.), ріелтор:

— Родич пересувається на інвалідному візку. Каже, так погано як у Тернополі, справа з пандусами ніде не стоїть. Довелося йому побувати у Луцьку та Рівному. Раніше їздив у Польщу на спортивні змагання. Каже, магазини і громадські споруди обладнані зручними підвищеннями та прибудовами. Напевне, без демонстрації інвалідів справа на краще не зміниться.

Катерина КОНДРАТЮК (31 р.), член ГС «Рада бізнесу Терноплля»:

— Півроку намагаюся дошукатися до міської влади, аргументуючи необхідність придбання додаткового обладнання, яке дозволить зменшити черги на виготовлення паспортів. Нарешті оголосили тендер на закупівлю обладнання. Шкода, що так довго тягнули з цим рішенням, але буде шанс отримувати паспорти без черг.

Олександр БОГОМОЛ (40 р.), начальник Головного управління нацполіції в області:

— Кандидатів на керівні посади в Чортківській, Березанській та Кременецькій відділи поліції ми розглянули. Остаточне рішення, відповідно до Закону, за мною, та я прислухатимусь до думки колег, журналістів, активістів. Якщо у когось є зауваження до тих чи інших кандидатур — пишть. Я робитиму висновки.

Зорян БЕЗКОРОВАЙНИЙ (43 р.), музикант:

— Радію введенню безвізу між Україною і ЄС. Також мене порадували введення нових санкцій проти країни-агресора Російської Федерації. Особливо потішило блокування російських соцмереж. Був приємно вражений, що у вітчизняних радіостанціях змінюється контент ефіру, стало звучати більше української музики.

Павло КОЛОДІЙ (30 р.), громадський діяч:

— 21 травня в Україні проводили заходи, присвячені пам'яті жертвам політичних репресій. А в Тернополі разом з тим — і різні ярмарки, півні фестивалі, змагання у парку, танці, музика й інше. Цей день для нашої нації — траурний. Біда в тому, що не лише для керівництва Тернополя, а й для більшості тернополян цей день просто формальність.

ЗЕМЛЯ, ПІКНІК І ЧЕРГОВІ «МАСКИ ШОУ»

Актуально ■ Ми прагнемо завжди тримати руку на пульсі подій, які розвиваються у файному місті. Саме тому журналісти газети «RIA плюс» щотижня готуватимуть топ найцікавіших новин – політичний калейдоскоп

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Тернопіль вражає не лише своєю гостинністю, чарівними пейзажами та старовинною архітектурою. Події, які тут розвиваються, не менш захоплюють подих.

Ми промоніторили, про які події найбільше писали ЗМІ, та що постили депутати на своїх сторінках у соцмережах.

Перше, про що нині найбільше гуде місто, а отже, пункт номер один у цьому матеріалі – чергові «маски шоу». Під стінами міськради утворився справжній каламбур, а дві сесії вже були зірвані. Що 24 квітня, що 12 травня на вулиці Листопадовій було надто людно. Наприкінці квітня підозрілі прихильники «Свободи» з інших сусідніх міст у балаклавах влаштували політичні провокації силового характеру. З іншого боку барикади опинились депутати від об'єднання «Самопоміч» та «БПП Солідарність». Як наслідок – двоє депутатів опинились у лікарні, а за фактом хуліганства, вчиненого групою осіб, правоохоронці відкрили кримінальне провадження.

Конфліктують і роблять ставки

У травні стало ще веселіше. По-відомленню про мінування міськради, дивні пошуки вибухівки у супроводі Сергія Надала. Приїжджі «миротворці» знову вимагають відставки экс-свободівців Турського, Сороколіта та Навроцького. А тим часом Надала прийшла ідея провести «вуличну сесію». 18 із 22 необхідних для кворуму депутатів... І все, пиши пропало.

Місцеві ЗМІ заговорили про можливі перевибори. Політичні сили, перетягуючи на себе ковдру, роблять ставки. Робота головного органу місцевого самоврядування паралізована. Десятки важливих питань, у тому числі й виділення землі для учасників АТО, зависли

Студенти кафедри фізіології рослин педуніверситету продемонстрували як виростити африканських равликів Ахатина

в повітрі.

Найцікавіше зараз – що буде 25 травня. А вже в цей день о 10.00 має відбутися чергове засідання сесії міськради. Згідно з регламентом, сесію повинні проводити раз у місяць. Крайній термін – три місяці. Тобто в депутатів VII скликання є шанс зібратися до 4 липня. Інакше, питання перевиборів зазвучить не тільки на шпальтах газет, інформаційних сайтах та на сторінках депутатів, громадських активістів у соцмережах.

Вболівали за науковців та селфілились

По-друге, поки рада завмерла перед черговою спробою зібрати депутатів, всі дружно пішли на 5-ті ювілейні «Наукові пікніки».

Захід відбувся в неділю, 21 травня, на Театральному майдані. Інтерактивні експерименти представили понад 200 учасників з різних куточків України. Зібралось більше 30-ти міні-лабораторій просто неба. Хімік-шоу, дрони, квести, роботехніка та ще безліч наукових

Вперше на «Наукових пікніках» в Тернополі продемонстрували робототехніку

ними постами про те, що Тернопіль має чим пишатися. Хоча в нинішньому політичному бардаку відчуття гордості може бути лише за тих юних і не зовсім юних науковців. Вони працюють і намага-

ють ініціювати звернення у міську раду «Про формування загального реєстру земельних ділянок, наданих КП ТМР задля їхнього раціонального використання із врахуванням потреб міста та прав учасників бойових дій АТО».

Пост депутата у facebook навряд щось вирішить – такої думки пересічні тернополяни. Це ми бачимо в коментарях. А наразі питання до автора звернення від активних громадян залишається відкритим: чи допоможе реально вирішити земельні питання дубляж даних із Державного реєстру прав на нерухоме майно та Державного земельного кадастру? Чи є більш впливові механізми, які допоможуть вивести землю з тіні? Цікава реакція всіх депутатів та небайдужих тернополян у темі, і ми про неї напишемо в наступних випусках.

Сесію повинні проводити раз у місяць – такий регламент. Крайній термін – три місяці. Тобто в депутатів VII скликання є шанс зібратися до 4 липня. Інакше питання перевиборів зазвучить не тільки на шпальтах газет

родзинок мали змогу побачити всі очі тернополяни.

Не оминули захід і вишестоящі. На сторінках у соцмережах з'явилися фотозвіти та селфі-паті, які депутати різних політичних сил прикладаються до науки, із пафос-

ються йти в ногу з часом, чого не скажеш про тернопільську владу.

Третє цікаве питання, яке нині зазвучало, – «знову про КП і голу землю». Так дослівно написав на своїй сторінці у facebook депутат від «Самопоміч» Андрій Шкула.

Сьогодні на сайті
20minut.ua

Найчастіше читають:

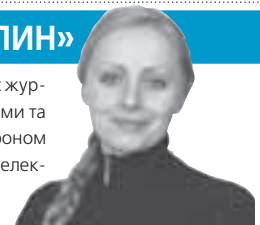
- 4В зоні АТО загинув 18-річний боєць 44-ї бригади Богдан Ішутін
- Ревізор Микола Тищенко перевіряє «Файне місто»
- Біля «Голої баби» і на виїзді з Білої будуть кругові перехрестя
- Цього тижня частина міста залишиться без води
- Вакансії тижня у Тернополі: кого шукають і які зарплати пропонують
- Кого, коли і на скільки заберуть в армію (ІНФОГРАФІКА)
- «Я боюсь! За своїх дитину і сім'ю», - Андрій Гурневич хоче зустрітись з кривдником в суді і глянути йому в очі
- Як зберегти молодість. Поради від дієтолога Оксани Скиталінської
- На Тернопільщині хотіли підірвати чоловіка. Снаряд прикріпили до автомобіля Тернополянин залишив автівку в тіні на газоні (ФОТОФАКТ)
- Що будують біля «Шинка» у парку Шевченка
- Через ревнощі військовослужбовець до смерті побив п'яну дружину
- Лікування раку: рання діагностика та радикальність
- На Шептицького утворилось величезне провалля. Водоканал шукає причину

Найбільше коментують:

- «Стару Піцерію» перевірів «Ревізор»
- В «Топільче» буде 11 кортів і адмінприміщення.
- Чи якісно кладуть асфальт на Злуки, перевірили журналісти з активістами
- Майже два гектари парку «Топільче» дають під спортивно-сімейний комплекс відпочинку
- На проспекті Злуки розрили одну смугу дороги. Роблять капремонт (ВІДЕО)
- В парку Шевченка фест: продають пиво та закуски
- Водія мопеда, який в'їхав у провалля на Шептицького, забрали в травмпункт
- Покажи справжнє авто чиновника
- Обікрали тернополянина, який повертався з дискотеки і заснув на зупинці

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Світлана Гривас. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvilyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Міліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 51-51-26
Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Чергова міської ради 1580
Довідкова залізничного вокзалу 1505
Довідкова автовокзалу 1504
Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
Управління транспорту 52-15-14
Перевірка якості продуктів 52-23-87
Довідка міськвиконкому 23-63-97
Головавтоінспекція 52-47-38
Аварійна електромереж 52-24-66

ТИ ПЕРЕДПЛАТНИК І ХОЧЕШ У БУДАПЕШТ? ПРИХОДЬ НА СВЯТО З RIA

Свято ■ 28 травня тернополяни зможуть не лише пробігти вулицями міста під вигуки вболівальників, а й виграти чимало призів чи навіть вирушити в подорож до Угорщини

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 0-97-783-53-39,
MARJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

Забіг "Рухаємо Тернопіль", дитяче свято, розіграш подарунків та незабутні емоції - усе це буде на святі з RIA. Сімейно-спортивне свято від Корпорації RIA Медіа та Тернопільського міського центру фізичного здоров'я за підтримки міської ради відбудеться в неділю, 28 травня.

- Розпочнемо ми з дитячого свята о 12.00 на Літній сцені в парку Шевченка, - розповідає координатор свята Юлія Дутка. - Для діток буде багато конкурсів, естафет, аквагрим, танцювальний флеш-моб, а також показові виступи, які влаштує дитячий клуб розвитку "Капітошка".

Триватиме дитяче свято до 14.45. А о 14.00 на Театральному майдані розпочнеться реєстрація на забіг "Рухаємо Тернопіль".

- Учасникам потрібно прийти, зареєструватись і отримати номер, - пояснює Юлія. - Діти мають прийти з батьками. Перед забігом для всіх учасників розминку проведе фітнес-тренер Тетяна Голодюк.

Стартує забіг на Театральному майдані. Звідти учасники бігатимуть через вул. Руську попри Надставну церкву, а далі — набережною. Фінішуватимуть на цен-

тральній алеї навпроти острівця закоханих. Нагородження відбудеться на Літній сцені.

- Переможець забігу отримає п'ять тисяч гривень, - продовжує Юлія Дутка. - Учасники, які займуть друге та третє місця, а також найстарший та наймолодший учасники теж отримають призи. Ще буде лотерея, тож кожен зареєстрований учасник забігу має шанс виграти цінний подарунок.

Після цього буде свято для передплатників газети «RIA плюс»,

а також нагородження переможця акції "3 «RIA плюс» роками".

- Читач, який приніс в редакцію найстарший випуск газети, отримає приз — три тисячі гривень, - додає Юлія. - А серед передплатників ми розіграємо 50 цінних подарунків та головний приз - поїздка в Будапешт на двох.

Детальну програму «Сімейно-спортивного свята з RIA» читайте на сайті te.20minut.ua 24 травня

Подарунки для передплатників газети «RIA плюс»

Наймолодшому учаснику минулорічного забігу «Рухаємо Тернопіль» Дмитрику Ціху зараз 2,8 роки. Він разом з батьками знову активно готується до спортивно-сімейного свята.

Ексклюзивний партнер

Офіційний партнер

Партнер здоров'я

Партнер дитячого свята

Партнер

ХТО ЗАРОБИТЬ МІЛЬЙОН НА УЧНЯХ

Гроші ■

Купувати чи ні учням е-квитки – справа добровільна, запевняють у мерії. Та без них у транспорті за півціни не повезуть. Батьки обурені, що за такий квиток треба платити, і не раз, якщо він загубиться чи пошкодиться. Юристи кажуть, що це незаконно – рішенням виконкому не передбачено стягнення плати за виготовлення такого персонального електронного квитка

ВИДАВНИЦТВО RIA

Написати анкети-заяви на виготовлення соціальної картки тернополян та сплатити в банку 57 грн за електронний квиток школяра цими днями наполегливо просять школярів та їхніх батьків.

Планують, що вже з 1 вересня запрацює автоматизована система оплати за проїзд. І без такого квитка правом пільгового проїзду учні скористатися не зможуть.

Батьки мало знають

— З думкою батьків ніхто не рахується, — каже тернополянка Оксана Зварич. — Передали дитині заяву, сказати заповнити. Але якщо школяру надають пільговий проїзд, то чому я ще маю платити за виготовлення якоїсь картки? Чому це коштує 57 грн, а не, наприклад, 37?

Жінку обурює, що чітко нових правил гри ніхто не пояснив.

— Невідомо, чи карткою можна буде скористатися у вихідні, під час канікул, — додає вона. — На які види транспорту буде пільга?

Більшість батьків, яких ми опитали, теж не знають, як діятиме електронний проїзний. Проте кажуть, що картку замовлятимуть.

— Ще сумніваємось, бо не знаємо, чи з нею можна буде їздити у маршруті, — каже тернополянка Наталія Данилів. — Ми живемо там, де тролейбуси не їздять.

Без картки пільги не буде

Електронні квитки будуть трьох видів: для учнів загальноосвітніх шкіл та студентів, який дає право їздити у громадському транспорті

зі знижкою 50%; для пільговиків; для інших категорій тернополян з назвою «Картка тернополянина».

Для учнів та студентів картка діятиме з 1 вересня у тролейбусах, автобусах і маршрутних таксі.

Виготовлення карти учня/студента — справа добровільна, запевняють у КП «Тернопільелектротранс». Картка буде потрібна лише тим, хто регулярно користується громадським транспортом. У міськраді теж кажуть про необов'язковість картки. Проте додають, що лише з нею учні зможуть скористатися правом пільгового проїзду.

Картка міститиме фото, прізвище, ім'я, та по батькові. Дані дитини оброблятимуть у захище-

Це порушення законодавства. Учень чи студент має право на пільговий проїзд на основі учнівського чи студентського квитка

ній базі даних, каже начальник сервісного відділу обслуговування Автоматизованої системи оплати проїзду та обліку пасажирів служби руху КП «Тернопільелектротранс» Тетяна Фурман.

— Облік пільгових категорій пасажирів за допомогою електронних квитків забезпечить достовірний облік наданих послуг з безплатного перевезення пільгових категорій пасажирів та за пільговим тарифом, — каже Тетяна

МАР'ЯНА ДОХВАТ

Думаю, що виготовляти квиток все-таки будемо, — каже Валентина Шандрук. — Бо це вигідно, дитина не носить з собою гроші

Фурман. — Це дасть можливість отримати обґрунтовані реальні дані для формування бюджету міста.

Маючи чіткі цифри із перевезення різних категорій пасажирів, можна рахувати рентабельність маршрутів та передбачати компенсації перевізникам, пояснює п. Фурман.

— Впровадження електронного квитка суспільно зумовлене, — коментує начальник управління транспорту, комунікацій та зв'язку Ігор Мединський. — Тернополяни висловлювали бажання отримувати достовірну інформацію про реальні доходи та витрати перевізників, щоб платити об'єктивну ціну за проїзд.

Скандальний переможець тендеру

Проект з е-квитками реалізує ТОВ «Системний зв'язок». Цю фірму в міськраді оголосили переможцем тендеру. Конкурентів у неї не було. Якщо всі з 25379 учнів Тернополя куплять електронний квиток, фірма отримає 1446603 грн.

Про ТОВ «Системний зв'язок» Тернопіль вперше почув у 2013 р. Товариство розробляло програми стеження за громадським транспортом detransport.com.ua. Через цю програму фірма вляпалась у скандал — інтернет-сервіс пошуку маршрутів громадського транспорту EasyWay звинуватив її у крадіжці інформації про рух

маршруток. Також це підприємство впроваджувало у Тернополі систему сповіщення пасажирів у тролейбусах, «розумні» зупинки та ін. У черговий скандал «Системний зв'язок» потрапив у Луцьку. Тамтешній електротранс підозрювали у тому, що він прописував свої тендери, які проводили заля того ж переходу на автоматизовану систему оплати за проїзд, саме під цю тернопільську фірму. Але фірма таки «зайшла» у луцькі тролейбуси.

Картка діятиме весь рік

57 гривень — це собівартість виготовлення персоналізованої безконтактної картки з чіпом та радіомодулем, кажуть у ТОВ «Системний зв'язок».

— Користуватись такою карткою учні і студенти зможуть весь рік — і на вихідні, і влітку, — каже директор ТОВ «Системний зв'язок» Віталій Васильків. — Але оплатити проїзд вони зможуть тільки за себе, бо картка персоналізована.

Поповнювати картку можна буде у пунктах продажу. Де вони розташовані, можна дізнатись на detransport.com.ua. Комісії при поповненні не буде. Планують реалізувати і можливість поповнення через Інтернет та термінали.

— Ця картка не має терміну дії як такого, — додає пан Васильків. — Ми передбачаємо її середній вік п'ять років. Бо якщо

нею користуватись щодня, вона може фізично зноситись. У випадку втрати квитка, виготовлення нового не буде безкоштовним. Виготовити його зможуть у будь-який час.

У маршруті учень передаватиме водію свою картку, той підносить її до валідатора і повертатиме картку і чек із сумою залишку.

Хочуть заробити на дітях?

Не лише деякі батьки обурені тим, що мають купувати електронні картки. Порушенням законодавства вважає це і депутат міськради Назарій Зелінка

— Часи добровільно-примусових «покращень» мали б залишитись в минулому, — вважає депутат від «Самопоміч», секретар бюджетної комісії міськради Назарій Зелінка. — У впровадженні електронного обліку чи електронної системи оплати негативу немає. Але є проблема в постановці питання: виготовлення добровільне, але, хто не виготовить, пільги не матиме. Це порушення законодавства. Учень чи студент має право на пільговий проїзд на основі учнівського чи студентського квитка. Виглядає так, що, крім наміру обліковувати і впорядкувати, є намір чимало заробити на дітях. Лише зі школярів при ціні квитка 57 гривень зберуть близько 1,2 мільйони гривень. В цьому питанні депутати будуть розбиратися.

Рішенням виконкому не передбачено стягнення плати за виготовлення е-квитка

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 095-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Станом на 22 травня 2017 р. відсутні рішення виконкому про погодження форми електронного квитка.

У січні 2017 року прийняли Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті», повідомила юрист Олена Степанова.

— Саме цей Закон надає право органам місцевого самоврядування запроваджувати автоматизовану систему обліку оплати проїзду та встановлювати порядок її функціонування, — пояснила юрист.

А також — форми носіїв, види, порядок обігу та реєстрації проїзних документів, визначати особу, уповноважену здійснювати справляння плати за транспортні послуги в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду та встановлення

порядку функціонування та вимог до автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті незалежно від форм власності, а також видів, форм носіїв, порядку обігу та реєстрації проїзних документів.

На жаль, питання пільгового проїзду для учнів шкіл законодавчо не врегульоване, на відміну від учнів ВПУ та студентів вишів. У даному випадку все в руках органу місцевого самоврядування, каже юрист.

— Рішенням виконкому не передбачено стягнення плати за виготовлення такого квитка, — каже Олена Степанова.

Порядком надання учням, вихованцям та студентам денної форми навчання пільг на проїзд у міському транспорті передбачено лише те, що Оператор електронних систем у Тернополі, спільно із управлінням освіти міськради, середніми, професійно-технічними та вищими навчальними закладами забезпечують виготовлення та

отримання учнями, студентами електронних квитків на проїзд у міському пасажирському транспорті у відповідності до вимог Закону «Про захист персональних даних», пояснила юрист.

— Крім того, згідно з рішенням виконкому від 26.04.17 № 306, форму електронного квитка затверджує саме виконком, — каже Олена Степанова. — Однак, станом на 22 травня 2017 р. відсутні рішення виконкому про погодження форми електронного квитка.

СТАРІ ГАЗЕТИ БЕРЕЖУТЬ, БО ЦЕ – ІСТОРІЯ

«3 RIA роками» ■ Старі газети приносили до останнього дня проведення конкурсу. Переважно — це примірники початку 2000 років

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ,
ЮРІЙ СОРОЧАН, 063-822-77-88,
ONYYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Найбільше старих газет за день принесли в редакцію саме напередодні завершення конкурсу — 18 травня. Того дня в редакцію завитали п'ятеро тернополян.

Конкурс «3 «RIA плюс» роками» завершився 19 травня. У редакцію потрібно було принести старий примірник нашої газети чи вирізку з неї. Власник найдавнішого примірника отримає 3000 гривень 28 травня на спортивно-сімейному святі з RIA.

3 «RIA плюс» то купує, то продає

Брат Марини Німухи — підприємець, тому весь час моніторить рекламний блок газети «RIA плюс» в пошуках різних пропозицій.

Марина Німуха з братом Константином на початку 90-х років одразу ж після розпаду Радянського Союзу приїхали у Тернопіль із Запоріжжя. У редакцію пані Марина принесла газету за 26 вересня 2001 року № 36.

— Газети купує і збирає мій брат Константин, — розповідає

медичну тематику — реанімацію, оскільки працює на швидкій.

Жінці — почитати, а чоловікові — реклама

Аліна Синиця купує «RIA плюс» заради реклами, однак із чоловіком інформаційну частину також читають залюбки.

— Ми купуємо «RIA плюс» в основному заради реклами, — розповідає тернополянка Аліна Синиця. — особливо сьогодні, коли виникла проблема із працевлаштуванням, ми весь час моніторимо ситуацію на ринку праці нашого міста. Шукаємо цікаві пропозиції.

Жінка у редакцію принесла газету за 7 листопада 2001 року № 47. Пані Аліна з чоловіком купують газету вже давно. Жінку цікавить більше інформаційний блок — з новинами, а чоловік — рекламний. Тернополяни також читають Інтернет-видання te.20minut.ua.

Збирає монети, значки і старі RIA

Ігор Доля — інженер-будівельник, а основною радістю в житті він вважає своє хобі — колек-

ЮРІЙ СОРОЧАН
Ігор Доля збирає газети і монети

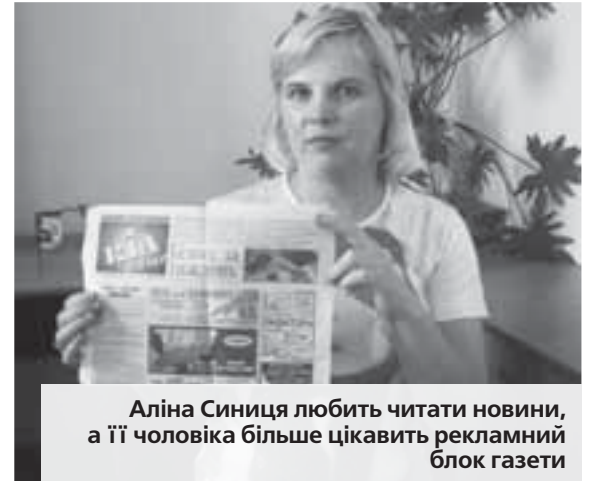
ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ

Брат Марини Німухи підприємець, тому весь час моніторить рекламний блок газети «RIA плюс» в пошуках різних пропозицій

Марія Сурівка зберегла газету з тих часів, коли вчилася розбирати структуру газетних статей під час навчання у ВУЗі

Аліна Синиця любить читати новини, а її чоловіка більше цікавить рекламний блок газети

старі фотографії ще польських часів. На наш конкурс пан Ігор прийшов зі старим номером «RIA плюс».

— З дитинства збирав колекції. Спочатку — різний непотріб. Згодом почав крутитися в колі професіоналів, які розбирались у справжній цінності монет і банкнот. А коли Україна стала незалежною і в місті почала виходити велика кількість нових видань, почав збирати перші номери тернопільських видань, — розповідає чоловік.

Власну колекцію учасник конкурсу збирається передати синові, хоча той потягу до колекціонування поки не має.

— У конкурсі вирішив взяти участь спонтанно. Мені не стільки головний приз цікавий, скіль-

ки людська увага. Може хтось дізнається про те, що я — збирач зі стажем і передасть мені цінну річ, яка нікому більше не потрібна, — каже чоловік.

Стежить за якістю місцевої преси

Марія Сурівка закінчила місцевий факультет журналістики, тому прискіпливо стежить за якістю тернопільської преси.

«RIA плюс» читає з кінця 90-х років, коли перегляд свіжих сторінок газети був важливою частиною сімейного дозвілля. Багато вирізок залишилося із тих часів, коли матір Ольги цікавилася народною медициною та різноманітними засобами покращення здоров'я. Як приготувати трав'яний настій для зниження

температури? Як позбутися неприємних веснянок? На всі ці питання вона знаходила відповідь на сторінках нашої газети.

Саму ж Марію цікавлять в газеті новини найширшої тематики: політика, економіка, культура, подробиці життя цікавих людей, їхні захоплення та історії успіху. Саме різноманіття привело її у журналістику, тож підтримувати широке коло інтересів вона не полишає і зараз.

На конкурс Марія прийшла із газетою за жовтень 2003 року. Цей екземпляр вона зберегла з тих часів, коли вчилася розбирати структуру газетних статей під час навчання у ВНЗ. Студентська педантичність дозволила зберегти газету і взяти участь в конкурсі.

Коли Україна стала незалежною, і в місті стала виходити велика кількість нових видань, почав збирати перші номери тернопільських видань.

Колекціонує й інші речі, пов'язані з історією Тернополя

Марина. — Він приватний підприємець, тому весь час моніторить рекламний блок в пошуках різних пропозицій — то купує, то продає.

Жінка каже, що перевагу надає книжкам, особливо любить

ціонування речей, пов'язаних із рідним Тернополем.

Нещодавно він навіть допоміг видати каталог із великою кількістю пам'ятних монет, випущених з 1500 року. Є в його колекціях і півні етикетки, і

Відомі люди очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Відомі люди очима дітей». Задля експерименту наш кореспондент показала дітям фото політиків, високопосадовців і відомих тернополян

Володимир Лісовий — головний режисер Тернопільського академічного театру актора і ляльки

Глонка (5 р.):

— Цей дядько шукає скарби. Він знаходить ящики зі всяким золотом, старі книги і ще багато всього. А потім збирає це все.

Давид (5 р.):

— Цей дядько працює водієм великого автобуса. Він возить людей у різні міста та країни.

Наталія Колтун — власкор «Українського радіо»

Андрійко (5 р.):

— Ця тьотя вчить дітей англійської мови. Вона роздає їм спеціальні зошити та книжки. А ще вона показує мультфільми на англійській мові.

Ліля (5 р.):

— До цієї тьоті приходять люди, які хочуть зробити весілля. А вона їм допомагає все зробити і вони платять їй гроші.

Наталія Олексів — актриса драмтеатру

Марійка (5,5 р.):

— Ця тьотя — україночка. У неї великий гарний вінок і вона у вишиванці. А так колись усі ходили в Україні.

Назарчик (4 р.):

— Ця тьотя розмальовує дітей на різних святах. У неї є багато кольорових фарб і вона ними малює різні малюнки. І героїв з мультфільмів.

Андрій Кір — громадський активіст

Надя (5 р.):

— Цей дядько працює в лікарні. Він лікар, який робить людям операції, коли у них щось болить. У нього є спеціальні інструменти і білий халат.

Володя (5 р.):

— Цей дядько — спортсмен. Він займається карате. У нього є чорний пояс. І він може набити всіх поганих дядьків.

Трина Шанайда — власниця студії візажу

Соня (5 р.):

— Ця тьотя працює президентом. У неї є свій кабінет зі столом, вона там працює. Її всі слухають. І ще вона дуже красива.

Юрчик (5,5 р.):

— Ця тьотя працює там, де море. Вона вмє кататись на спеціальній дошці по воді. І вона вмє дуже добре плавати. Так, вона займається спортом.

БІЛЯ «ГОЛОЇ БАБИ» І НА ВИЌЗДІ З БІЛОЇ БУДУТЬ КРУГОВІ ПЕРЕХРЕСТЯ

Безпека ■

На аварійно небезпечних ділянках змінюють схему руху, наносять шумову розмітку та облаштували червоне освітлення. Все, аби смертей і каліцтв на дорогах Тернопільщини поменшало. Серед причин аварій — виїзд на зустрічну смугу, перевищення швидкості та водії напідпитку

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 095-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

626 дорожньо-транспортних пригод трапилося від початку року на дорогах Тернопільського краю. 219 людей отримали травми, 12 загинуло.

Не краща ситуація і в обласному центрі. У 336-ти автопригодах, зареєстрованих у Тернополі, одна людина загинула, 72 звернулися по допомогу до лікарні.

— Основними причинами аварій на дорогах є виїзд на смугу зустрічного руху, перевищення швидкості та керування в нетверезому стані, — каже начальник відділу безпеки дорожнього руху управління превентивної діяльності головного управління нацполіції в області Володимир Зигрій.

За чотири місяці 2017-го року працівники Національної поліції Тернопільщини виявили понад чотири тисячі порушень правил дорожнього руху. З них 206 фактів, коли водії сідали за кермо у стані алкогольного сп'яніння.

Понад 50 водіїв засуджені, з них 6 отримали реальні покарання, дев'ятеро сплатили штрафи, 35 — умовне покарання за скоєння аварій з жертвами

— Від 2012 року усі аварії, в яких люди отримали травми або звернулися за медичною допомогою до лікарів, вносять до Єдиного реєстру досудових розслідувань і розпочинають кримінальне провадження за статтею 286 Кримінального кодексу України, — пояснив начальник відділу розслідування злочинів у сфері транспорту Богдан Шуляр. — Йдеться про пору-

ДЕ В ТЕРНОПОЛІ БУЛО НАЙБІЛЬШЕ АВАРІЙ

4010
ПОРУШЕНЬ ПРАВИЛ
ДОРОЖНЬОГО РУХУ
на дорогах Тернопільщини
виявлено за 4 місяці
поточного року

З них
206
факти керування
у нетверезому
стані.

Місця концентрації ДТП в області:

1. автодорога Стрий-Тернопіль-Кіровоград-Знам'янка (перехрестя Чистилів-Біла);
2. дорога Доманово-Ковель-Чернівці-Тереблець (від перехрестя до виїзду з Великої Березовиці);
3. на трасі Львів-Тернопіль - в селі Озерна;
4. Броди-Тернопіль (центр села Біла);
5. дорога Тернопіль-Ланівці (село Нові Луб'янки Збарзького району);
6. Острого-Кременець-Почаїв-Радивилів (Почаїв).

АВАРІЇ НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ*

	2017	2016	2015	2014	2013
Всього вчинено ДТП	153	187	99	97	68
Зі смертельними наслідками	12	15	17	10	11
На території м. Тернополя	56	86	40	35	20
На території м. Тернополя зі смерт. наслідками	1	2	3	2	0

Дані за 4 місяці — від січня до квітня включно
* за даними відділу безпеки дорожнього руху ГУ НП в області

шення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами.

Понад 50 водіїв засуджені, з них шестеро отримали реальні покарання, дев'ятеро сплатили штрафи, 35 отримали умовне покарання. Такою є статистика покарань за «аварійні» злочини, каже Богдан Шуляр.

Дотримуватись правил дорожнього руху та бути уважними водіїв

закликають бути і в місцях концентрації ДТП. Таких в області є 6, а в самому Тернополі — ще 8.

На перехресті Чистилів-Біла, де часто трапляються аварії, невдовзі облаштують кільце, кажуть у поліції. Служба автодоріг в області зараз працює над проектом облаштування на цьому місці кругового перехрестя, каже Володимир Зигрій.

Подібне невдовзі з'явиться і на місці повороту на Дарахів, що

в Теребовлянському районі, яке в народі називають «Гола баба». Воно було одне з найнебезпечніших місць в області. І хоча зі списку місць концентрації ДТП ділянку забрали, адже кілька років поспіль там не траплялось аварій з потерпілими, ще донедавна більшість ДТП були зі смертельними наслідками. Зараз там планують зміни схеми організації дорожнього руху та облаштують кільце. Небезпечною ділянкою, де ча-

сто траплялись смертельні аварії, був донедавна й центр с. Біла, що в передмісті Тернополя. Аварій там поменшало, і всі, що траплялись останніми роками, — з матеріальними збитками і без людських жертв.

— У центрі села Біла нанесли шумову дорожню розмітку та встановили чимало знаків, — каже Володимир Зигрій. — Облаштували червоне освітлення. Наразі це дало результат.

ЗЕМЛЮ В «ТОПІЛЬЧЕ» ДАЮТЬ ПІД КОМПЛЕКС ВІДПОЧИНКУ

Парк ■ Тернополянам нічого боятись — житлового будинку чи готелю у парку «Топільче» випадково не з'явиться. Принаймні, так запевняє переможець інвестиційного конкурсу. Там запланували облаштувати відпочинковий комплекс. Будуватимуть, орієнтуючись на досвід Польщі

СВІТЛАНА ГРИВАС, 096-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

На облаштування спортивно-сімейного відпочинкового комплексу у парку «Топільче» уже знайшовся інвестор. На території понад 1,8 га він має намір облаштувати тенісні корти та адмінприміщення.

Результати конкурсу з пошуку інвестора затвердили під час засідання виконкому 17 травня. За рішенням комісії переможцем визначили ПП «ВІОКС-2011», доповів начальник управління стратегічного розвитку міста Юрій Дейнека. Комплекс складатиметься з 12 тенісних кортів: буде чотири закритих, вісім відкритих.

— Йдеться тільки про затвердження результатів конкурсу. Поки нема інвестиційної угоди, — пояснив Юрій Дейнека. — Невідомо, як все складеться. У Тернополі вже був інвестор на облаштування тенісних кортів, та він так і не приступив до реалізації угоди.

Нагадаємо, цим інвестором був Олександр Цибульський. Він збирався облаштувати чотири платні тенісні корти. Причому, два на тому ж місці, попри не дуже задовільний стан, таки працювали. Там у будь-який час можна було безкоштовно пограти. Тенісисти просили міськраду залишити хоча б один корт безкоштовним. Але така пропозиція, як пояснювали у міськраді, не була реальною, оскільки той майданчик все одно хтось мав би утримувати. Про це ми писали

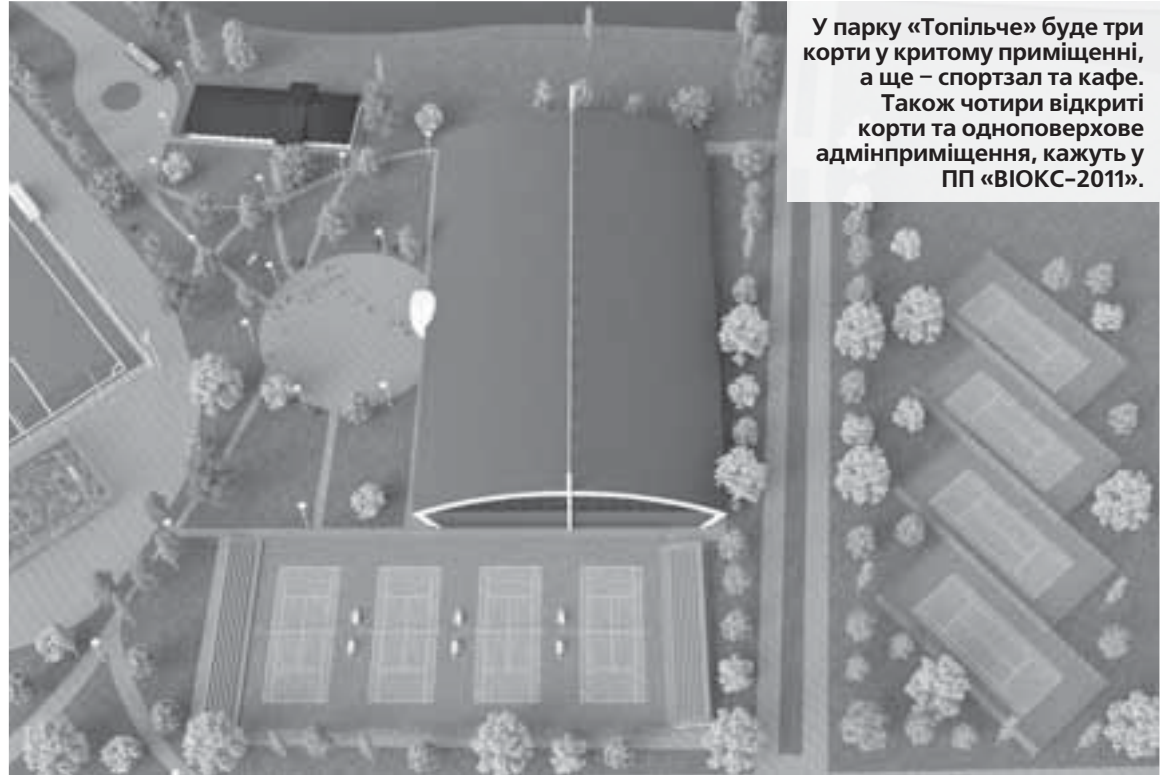
у статті «Тенісні корти у парку «Топільче» будуть платними. Тенісисти-любители незадоволені від 7 вересня 2015.

Інвестор — з Байківців

Новий конкурс, щоправда уже не на реконструкцію, а на облаштування цілого спортивного комплексу міськрада оголосила 1 лютого 2017 р. Під проект інвестору дадуть земельну ділянку площею 1,8685 га. Фірма-переможець, озвучена на виконкомі, — тернопільська. За даними youcontrol.com.ua та державного реєстру юридичних осіб та фізосіб-підприємців, заснована у 2011 р., розташована у Тернополі на вул. Микулинецькій. Основний вид діяльності — лісопилне та стругальне виробництво. Статутний капітал — 100 грн.

Керівник і засновник — Григорків Оксана Тарасівна. У засновниках підприємства пані Григорків значиться із адресою — с.Горошова Борщівського району, а в кінцевих вигодоотримувачах із адресою — с.Байківці Тернопільського району.

Окрім того, пошукова система на запит «Григорків Оксана Тарасівна» підтягує й декларацію заступника директора з охорони і захисту лісу ДП «Олевське лісове господарство» (Житомирська область) Валентина Антонійчука. У ній зазначено, що його дружиною є Григорків Оксана Тарасівна. Зважаючи на адресу бенефіціара ПП «ВІОКС-2011» та дані з Держреєстру речових

У парку «Топільче» буде три корти у критому приміщенні, а ще — спортзал та кафе. Також чотири відкриті корти та одноповерхове адмінприміщення, кажуть у ПП «ВІОКС-2011».

прав на нерухоме майно, це одна і та ж людина.

У той час як чоловік декларує земельну ділянку, площею 2500 кв. м у Горошовій Борщівського району та офіс у Києві площею 111.3 кв. м, дружина декларує житловий будинок в Байківцях Тернопільського району площею 494,2 кв. м та п'ять земельних ділянок площами 817, 768, 535, 1500 та 1466 кв. м у Байківцях. А також — ділянку площею 4400 кв. м у Підгородньому Тернопільського району.

Будинку чи готелю не буде

Після нашої публікації на сайті te.20minut.ua про затвердження переможця у редакцію звернулись і його представники. Вони повідомили, що інформація про 12 тенісних кортів — не зовсім точна, бо збудувати планують 11. Окрім того, зауважили, що мають гроші на проект, а статутний капітал 100 грн тому, що стільки записали під час створення фірми у 2011.

— Жодних житлових будин-

ків чи готелів, чого так бояться тернополяни, там не буде, — кажуть представники ПП «ВІОКС-2011». — Це має бути сімейно-спортивний комплекс, аналогів якому в Тернополі нема. Один із облаштованих кортів буде безкоштовним.

Представники інвестора кажуть, що ідею з побудовою сімейно-відпочинкового спортивного комплексу виношували три роки. Орієнтуються на досвід Польщі. Відтак, почувши, що в Тернополі не склалось з реконструкцією кортів, зацікавилися оголошенням конкурсом.

— Буде 11 тенісних кортів, — роз'яснюють представники ПП «ВІОКС-2011». — Частина буде облаштована на тому ж місці, де вже були корти у парку. Загалом облаштуємо три корти у критому приміщенні. А вісім буде відкритих, з оглядовими майданчиками, з трибунами. Одним із відкритих тернополяни користуватимуться безкоштовно, але обслуговуватимемо його ми. Відкриття цих 11 тенісних кортів дозволить брати участь у всеу-

країнських, міжнародних змаганнях. В закритому приміщенні облаштують також спортивний зал на підвищенні, за склом. А також — дитячі розважальні майданчики і кафе.

— Як у Польщі — хтось з батьків грає теніс, хтось — займається фітнесом — додає представник. — Дитина у той час на дитячому майданчику. Окрім того, є де і випити кави.

Біля кортів буде і адмінприміщення. У ньому — переговори, роздягальні, душові кабінки, котельня.

— Все це якраз і розраховано на площу 1,8 га — з площадками, проїздом, розворотом. Зони паркування не буде — в парку паркуватись не можна, — додають у ПП «ВІОКС-2011».

Тим не менше, повідомлення про побудову комплексу у «Топільче» на нашому сайті викликало неабиякий ажіотаж. Люди переконані, що перед появою будь-якого об'єкту у парках міська влада мала б поцікавитись думкою у самих тернополяни.

У справі скандальних торф'яних котелень почали кримінальне провадження

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Кримінальне провадження та черговий припис від Держекоінспекції тепломережам — такий наразі результат боротьби противників будівництва котелень на торф'яних відходах в контрольючі інстанції.

Достукатись у мирний спосіб до влади та донести, що ці котельні можуть бути небезпечними для міста, активістам не вдається. Попри обіцянки міського голови та згоду адміністрації тепломереж не будувати котельні до повного вивчення ситуації,

роботи на котельнях тривають.

Від початку скандалу активісти неодноразово звертались у поліцію та повідомляли про вчинення посадовими особами КП «Тернопільське теплокомуненерго», проектантом — ТОВ «Промгазтехнологія» кримінальних правопорушень. Зокрема — при оформленні та підготовці проектної документації реконструкції котельні на Київській, 3 с. Втім, у поліції підстав для відкриття кримінального провадження не знаходили. Активісти звернулись до суду.

— 10 травня суд задовольнив нашу скаргу на бездіяль-

ність органів досудового розслідування, — каже активістка Юлія Мамчак. — І зобов'язав поліцію таки внести відомості в ЄРДР. Сподіваємось, тепер правоохоронці займуться розслідуванням. Доказів про порушення у справі торф'яних котелень не бракує.

Іншою малою перемогою активісти вважають припис Держекоінспекції про заборону експлуатації котельні на торф'яних відходах до отримання позитивних висновків державної екологічної експертизи. Припис стосується усіх семи котелень на вулицях Київській,

Франка, Купчинського, Лемківської, Л. Українки, Живова та бульварі Просвіти.

— Ми їм дали припис — отримати позитивні висновки державної екологічної експертизи проектної документації по тих семи котельнях, — розповідає очільник Держекоінспекції в області Едуард Ференц. — Надіслані нам якісь «експертні оцінки» ми не вважаємо висновками екологічної експертизи і відіслали їх.

5 травня інспектори Держекоінспекції перевірили виконання припису. Тепломережі цього не виконали.

— Ці експертні висновки ми не визнали висновками екологічної експертизи, за що відповідальну особу притягнуто до адмінвідповідальності і видали припис КП «Тернопільське теплокомуненерго» про заборону здійснення будь-якої діяльності без позитивних висновків державної екологічної експертизи, — додає пан Ференц. — Це означає, що реалізувати проекти і здійснювати викиди на торф'яній крихті ці котельні не мають права, доки не отримають цього позитивного висновку і дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Все для дому
Гарячі ціни тижня
(з 24.05.2017 по 30.05.2017)

Сонячні Електростанції від **19000**

Проектування
Монтаж
Гарантія

096 377 1900
(0352) 510-510

зелений тариф

Професійне УТЕПЛЕННЯ БУДИНКІВ

Енергоаудит
Теплотехнічний розрахунок
Гарантія

www.tepluidim.net.ua від **300⁰⁰** грн.

067 350 3893
0352 510-510

Вхідні двері MILANO
УКРАЇНСЬКИЙ ВИРОБНИК

Ми пропонуємо:
визначний вибір дверей
включі заміру і доставки
доставку дверей
встановлення дверей
швидкість виконання замовлення
лояльні ціни на товари
високу якість виробів та послуг!

м. Тернопіль,
вул. М. Кривоноса, 4
тел.: 53-05-00,
(093) 315-01-45

від **3 000⁰⁰** грн

ГОТОВІ ДВЕРНІ БЛОКИ ІЗ НАТУРАЛЬНОГО ДЕРЕВА
Розмір 207*87*10

У ВАРТІСТЬ ВХОДИТЬ: дверне полотно, дверна коробка, зовніш. механізм та скло.

Також виготовляємо дверні блоки під замовлення згідно розмірів замовника.

Будсервіс
Співдружництво

Співдружництво "Будсервіс" м. Тернопіль, вул. Бродівська, 48 (067) 208-18-46, (0352) 25-05-36

ВАРТІСТЬ: **3400⁰⁰** грн (лаковані)
2000⁰⁰ грн (не лаковані)

СОЛЯНА ЛАМПА
із природної кам'яної солі, вагом понад 250 мкг. р., призначена для моделювання мікроклімату соляних печер, які використовуються з лікувальною метою.

Соляна лампа – гарний подарунок рідним, друзям та собі!

http://www.solohvino.ua/
Соляна кімната у Тернополі, вул. Бродівська, 5а (район 6-ого магазину),
тел.: 42-46-28, (067) 995-60-14

від **200⁰⁰** грн

Каміни Топки
Мармур, камінь

www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина Комфорт»
(096) 227-73-37, (097) 960-13-66

від **3000⁰⁰** грн

ВІКНАР'ОФФ ВІКНА • ДВЕРІ ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

МАЙСТЕР ВІКНАНОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

вул. Книж Острозького, 70.
тел.: (0352) 42-00-52, (097) 909-49-46, (097) 909-49-43
www.viknaroff.te.ua

LWS 3 NEW **1600** грн.
ClassicLine 400 **1880** грн.

Двері міжкімнатні
Склад МДФ, плита екошпон
Готовий виріб до 3 тижнів
Модель мас 3 види дизайну

в асортименті **ПОНАД 100**
ДВЕРІ ВІЛОРУСЬКІ МОДЕЛЕЙ

м. Тернопіль
вул. 15 Квітня, 5а
(«Сільпо», 2 поверх)
(0352) 511-011
(067) 67 41 800
(050) 60 26 100

Формуємо дилерську мережу

4004⁰⁰ грн

КУХНІ ВІД ВИРОБНИКА

KOMANDOR

www.komandor.te.ua

пр-т. С. Банерн, 11 Б. (зуп. Станіон)
тел. (067) 340 58 94, (0352) 42 10 07

від **6000⁰⁰** грн м/п

МОЛИСЬ ЗА УКРАЇНУ

Боже Великий, Єдиний нашу Вкраїну Спаси

500 UA РЕФОРМАЦІЇ

28 травня
17:00
СПІВОЧЕ ПОЛЕ

Молитва за: мир в Україні; пробудження християнства в Україні
Захід відбудеться за участі вокальних груп, гостей із Рівного та служителів помісної церкви

Безкоштовне дозвілля для дітей

ПАЛАЦ КУЛЬТУРИ «БЕРЕЗІЛЬ»

28 травня
19.00

Під патронатом міського голови Сергія Надала

ПЕРШЕ УКРАЇНОМОВНЕ ГУМОР-ШОУ

ВАР'ЯТИ

ТЕЛЕФОНИ ДЛЯ ДОВІДОК
53-31-14,
096 218 08 63

VARYATY.COM

КВІТКИ МОЖНА ПРИДБАТИ У ПК «БЕРЕЗІЛЬ», ЦУМ ТА НА САЙТІ GASTROL.LUA

8 800 587 577

СЛУЖБА ДОСТАВКИ ВОДИ

«Криниця»

тел.:
(0352) 42 08 96
(067) 86 490 38

www.elitvodja.te.ua

УКРПОШТА ЕКСПРЕС

ДОСТАВКА ДО 2-Х ДНІВ
МІЖ ОБЛАСНИМИ ЦЕНТРАМИ*

1кг 21 грн, 2кг 24 грн, 3кг 27 грн

ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ, ЩОБ ДІЗНАТИСЯ БІЛЬШЕ
0 800 300 545
ГАРЯЧА ЛІНІЯ «УКРПОШТА»

*відділення-відділення

ВСІ ТАРИФИ - НА UKRPOSHTA.UA
WWW.UKRPOSHTA.UA

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КРАЇНИ

ДОРОГА НЕРУХОМІСТЬ ТА ДЕШЕВІ

Е-декларації ■ Квартири в Іспанії, готівки та боргів на мільйони гривень, соціальна допомога, новенькі авто за копійки — це та інше задекларували обранці наступної за алфавітом десятки депутатів міської ради

ВИТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 063-822-77-88,
ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Цикл публікацій про декларації тернопільських можновладців продовжує редакція «RIA плюс». Аналізуємо нові е-декларації за 2016 р. місцевих обранців. У попередній публікації ми вже проаналізували декларації перших двадцяти за алфавітом депутатів міської ради. У цій — наступну десятку.

Загалом у Тернопільській міській раді є 42 депутати. Електронну звітність щодо майна та доходів подали усі місцеві обранці.

кож декларант фіксує зарплату дружини п.Світлани в розмірі 30114 грн. Вона працює в школі №11. Окрім цього підприємець фіксує 520 тис. грн у валюті як власну готівку та 780 тис. грн також у валюті як кошти, позичені третій особі.

Із нерухомості депутат зазначає в е-документі дві земельні ділянки, квартиру, гараж та дачний будинок. У власності депутата — автомобіль Toyota Prado 2007, вартість якого на 2015 рік він фіксує у 149 тис. грн. На порталі auto.gia.com середня ціна за згаданий

Також чоловік депутата є акціонером ПАТ «Тернопільвотормет» та володіє 24,5% ПА «Маркетингові технології ПБС».

Із нерухомого майна в розпорядженні сім'ї є три тернопільські квартири.

Доходи у сім'ї незначні — 94 786 грн. Із них: 43 612 грн — страхові виплати депутата, 27 299 грн — державна та соціальна матеріальна допомога депутату та 23 875 грн — державна і соціально-матеріальна допомога чоловікові декларанта Віктору Паньківу. Її надавав Тернопільський міськрайонний центр зайнятості. У сімейний бюджет Паньківих були фінансові надходження від відчуження рухомого майна в сумі 368 200 грн.

Готівки декларант фіксує у різній валюті 827 800 грн. Сім'я депутата мала чимале фінансове зобов'язання перед фінустановою, зокрема декларант фіксує 258 539 грн сплачених коштів по кредиту та сам кредит на суму 1 388 530 грн у валюті.

Нам не вдалося поспілкуватися з Наталією Паньків. На наші телефонні дзвінки депутат не відповідає і не передзвонює. Проте помічниця депутата Паньків повідомила, що в декларації зазначено суму кредиту, отриманого ще у 2006 р., і значна частина заборгованості станом на сьогодні вже погашена.

Дві зарплати за основним місцем роботи

Радикал Святослав Півторак обіймає посаду заступника директора КП «Тернопільелектротранс». В е-документі він фіксує дві тернопільські квартири, щоправда, одна з них у спільній власності. Також зазначає один гараж у місті та один земельний наділ у Великих Гаях. Загальні доходи у сім'ї п.Півторака становлять 1 19213 грн. В тому числі дві зарплати депутата за основним місцем роботи, зокрема суму 9668 грн та 47581 грн.

Загальна сума готівки у різній валюті становить 468 700 грн. На банківських рахунках п. Святослав також має певні заощадження, що сягають 50752 грн в американській валюті та майже 30 тис. грн сплачених по кредиту фінансові.

“Я минулого року змінив роботу, тому і в е-декларації зазначив дві зарплати за основним місцем роботи, — коментує Святослав Півторак. — На початку 2016 року я ще працював начальником відділу в службі автомобільних доріг в Тернопільській області. Згодом отримав посаду директора КП «Тернопільелектротранс».

Дружина підприємець

Екс-представник ВО «Батьківщина» Петро Поврозник працює директором тернопільської школи № 5. Депутат в е-декларації зазначає право власності його дружини п. Марії на п'ять земельних наділів. Також на дружину депутата оформлене право власності на тернопільську квартиру площею 62,2 кв.м. Сам декларант має право власності лише на одну земельну ділянку площею в 600 кв. м

Роман Навроцький

ВО «Свобода»

Нерухомість: житловий будинок, дві квартири, три земельні ділянки та нежитлове приміщення

44 227 грн — сукупний дохід сім'ї
756 000 грн — сукупна готівка

Автомобіль: відсутній

Олег Нитка

Об'єднання «Самопоміч»

Нерухомість: дві земельні ділянки, квартира, гараж та дачний будинок

1 746 397 грн — сукупний дохід сім'ї
520 000 грн — готівка
45 039 грн — кошти на банківських рахунках
780 000 грн — кошти, позичені третій особі
85 809 грн — сплачені кошти по кредиту

Автомобіль: Toyota Prado 2007 року

Наталія Паньків

ВО «Свобода»

Нерухомість: три квартири

94 786 грн — сукупний дохід сім'ї
368 200 грн — відчуження рухомого майна
827 800 грн — сукупна готівка
1 388 530 грн — кредит взятий у валюті ще в 2006 році
258 539 грн — сплачені кошти по кредиту

Автомобілі: Toyota Land Cruiser 2015 року та Daewoo Matiz 2007 року

Святослав Півторак

«Радикальна Партія

Олега Ляшка»

Нерухомість: дві квартири, гараж та земельна ділянка

119 213 грн — сукупний дохід сім'ї
468 700 грн — сукупна готівка
29 944 грн — сплачені кошти по кредиту

Автомобіль: відсутній

Петро Поврозник

ВО «Батьківщина»

Нерухомість: шість земельних ділянок, квартира

257 279 грн — сукупний дохід сім'ї
136 760 грн — готівка
8 025 грн — на банківських рахунках

Автомобіль: Opel Combo C Van 2006 року

у Мироліубівці Тернопільського району.

Також Петро Поврозник має автомобіль Opel Combo C Van 2006 року випуску та причіп до легкового автомобіля ТАРЗ.

Депутат із дружиною є акціонерами ряду підприємств, зокрема: ВАТ «Тернопільський кар'єр»,

ВАТ «Тернопільголовпостач» та ВАТ «Тернопільська фабрика художніх меблів».

Сукупний дохід сім'ї директора школи №5 торік сягнув 257279 грн. В тому числі: 85219 грн — зарплатна плата, отримана за основним місцем роботи, 33589 грн — пенсія директора, 113817 грн — дохід від

За приховування власності посадовцям можуть

присудити 51 000 грн штрафу, громадські роботи,

позбавлення волі до двох років із позбавленням права

обіймати державні посади

Зауважимо, що починаючи з е-декларацій за 2015 р., за приховування власності посадовцям можуть присудити 51000 грн штрафу, громадські роботи, позбавлення волі до двох років із позбавленням права обіймати державні посади.

Допомагають батьки в селі

Депутат від ВО «Свобода» Роман Навроцький — перший заступник начальника Державної інспекції сільського господарства в Тернопільській області. Він фіксує скромний дохід своєї сім'ї в розмірі 44227 грн. Із них: 33907 грн — зарплатна плата, отримана за основним місцем роботи п. Навроцького та 10320 грн — соціальна допомога дружині депутата п. Ользі.

Декларант фіксує готівку в загальній сумі у різній валюті на суму 756 тис. грн.

Також п. Навроцький зазначає ряд нерухомого майна, зокрема: три земельні наділи загальною площею в 1,38 га. Дві з зазначених ділянок є у власності депутата, третя — у власності п. Ольги. У власності дружини також є дві квартири у Підволочиську. Там — і житловий будинок та інше нежитлове приміщення.

“Сьогодні без родичів у селі прожити на одну зарплату складно, — коментує інформацію про свої доходи Роман Навроцький. — Нам допомагають батьки, які проживають в селі. Щодо соціальної допомоги, то вона була виплачена дружині як допомога на дитину.

Планує розширити свій бізнес

Депутат від «Самопоміч» Олег Нитка — підприємець. Він фіксує 1621346 грн доходу від підприємницької діяльності. Та-

користований автомобіль на сьогодні — 500 тис. грн.

Окрім матеріального майна, декларант фіксує і нематеріальні цінності. Зокрема зазначає, що є власником двох винаходів: “Спосіб інформування громадян на зупинках громадського транспорту” та “Спосіб інформування громадян про поштові надходження”. Також має право власності на комерційне найменування “Вуличне радіо”.

“Я займаюся бізнесом у сфері реклами вже десять років, — коментує депутат Нитка. — Наша організація веде діяльність у Тернополі, Івано-Франківську, Чернівцях та Хмельницькому. Також плануємо розширювати свою діяльність на Рівне, Білу Церкву, Умань та Вінницю. Я нічого не приховую. Все, що я заробив за ці роки, зазначив в е-документі. Щодо вартості авто, то я його придбав у дуже поганому стані. Мені довелося вкласти чимало грошей в його ремонт.

Вкладають гроші в акції

Представник від ВО «Свобода» Наталія Паньків зазначила в декларації, що має право користування на новенький автомобіль Toyota Land Cruiser Prado 150 2015 року випуску. Зазначене авто належить її матері Галині Плисюк. Депутат Паньків також зазначила вартість задекларованого авто — 1 566 000 грн. Варто відмітити, що п. Паньків — наразі єдиний декларант у міськраді, хто зазначив таку вартість авто, яка збігається із середньою вартістю на ринку.

Загалом у розпорядженні у сім'ї декларанта є ще один автомобіль — Daewoo Matiz 2007 року випуску. Власником зазначеного авто є чоловік депутата — Віктор Паньків.

АВТО МІСЦЕВИХ ДЕПУТАТІВ

Нерухомість: дві квартири, дві земельні ділянки, нежилове приміщення площею 148,1 кв. м.

240 677 грн — сукупні доходи сім'ї
2 234 000 грн — готівка сім'ї

Автомобілі: Volkswagen Caddy 2013 року, Renault Megane 2013 та Ford Focus Trend 2013 року

Ліна Прокопів
БПП «Солідарність»

Нерухомість: відсутня

136 454 грн — сукупні доходи сім'ї

Автомобіль: Toyota Corolla 2014 року

Назарій Редьква
ВО «Свобода»

Нерухомість: квартира, житловий будинок, земельна ділянка

123 696 грн — сукупні доходи сім'ї
804 000 грн — готівка сім'ї

Цінне рухоме майно — металообробний верстат Elsen Hammerwerk-1979

Тарас Серетний
«Радикальна Партія
Олега Ляшка»

Нерухомість: квартира, земельна ділянка

153 760 грн — сукупні доходи сім'ї
242 661 грн — овердрафт по кредитці

Автомобіль: Kia Cerato 2007 року

Михайло Сиротюк
ВО «Свобода»

Нерухомість: 12 квартир 38 нежитлових та інших приміщень, шість гаражів, чотири земельні ділянки, фізкультурно-оздоровчий центр, цех розливу мінеральної води, заклад громадського харчування, магазин продуктів тощо. Також один житловий будинок та один садовий будинок, як об'єкти незавершеного будівництва.

236 365 грн — сукупні доходи сім'ї
841 000 грн — готівка у різній валюті
600 000 грн — кошти, позичені третім особам
891 021 грн — кошти на банківських рахунках у різній валюті

Автомобілі та спецтехніка: два бортових причепа, десять вантажних авто, гусеничний бульдозер та легковий автомобіль Nissan Murano 2003 року.

Юрій Смакоуз
БПП «Солідарність»

Ленд», що отримує п. Марія від надання майна в оренду.

На банківських рахунках у сім'ї директора школи 8 025 грн, а у його дружини — 136 760 грн готівки у валюті.

«Дружина моя — підприємець та на ринку торгує дитячими іграшками, — роз'яснює нашому кореспондентові Петро Поврозник. — Щодо доходу від оренди, то ще від наших батьків нам у спадок перейшли земельні ділянки. Сьогодні їх винаймає фермерське господарство, яке й сплачує відповідну суму за так званий пай. Також ми маємо майнові сертифікати ще часів Пинзеника. Ми, як і більшість українців, тоді повелися на такий обман наших чиновників. Тепер неможливо тих акцій ні позбутися, ні отримати хоч якусь вигоду.

Готівки понад 2,2 млн грн

Заступник директора ПП «Креатор-Буд», депутат від БПП «Солідарність» Ліна Прокопів в е-документі теж зазначає низьку вартість своїх автомобілів на дату набуття. Зокрема у 2013 році депутатка стала власницею новенького Volkswagen Caddy 2013 року. Обійшовся їй цей автомобіль усього в 27 тис. грн. Станом на сьогодні середня ціна на таке нове авто сягає 520 тис. грн, а користувачем — 390 тис. грн.

Також п. Прокопів є власницею Renault Megane 2013. Це авто їй обійшлося в 40 тис. грн, а Ford Focus Trend того ж року — в 49 тис. грн. Проте, середні ціни на згадані авто сьогодні — по 260 тис грн за одиницю. Середні ціни на авто взяті з порталу auto.ria.com.

Нерухомості у сім'ї депутата також достатньо. Зокрема, дві тернопільські квартири загальною площею в 120 кв. м, дві земельні ділянки загальною площею 855 кв. м, також у місті та одне нежитлове приміщення площею в 148,1 кв. м.

Доходи сім'ї минулого року становили 240 677 грн, в тому числі 155 320 грн — дохід від підприємницької діяльності чоловіка п. Ліни — Руслана Щерби. Незважаючи на великі доходи, у сім'ї депутата є чимала сума грошей у різній валюті — 2 234 000 грн.

Коментувати свою е-декларацію депутатка відмовилася.

Живе то в батьків, то в бабці

Наступна декларація — представника від ВО «Свобода» Назарія Редькви. Депутат працює директором тернопільської філії ПП «Юридична компанія «Лідер», за що отримав зарплату 55 тис. грн за рік.

Дружина депутата Наталія Лукашук також працює і отримує дещо більше за депутата — понад 66 тис. грн. Загалом доходи сім'ї за рік становлять 136 454 грн.

Нерухомості у сім'ї немає, проте є Toyota Corolla 2014 року, вартість якої на дату набуття він зазначає 205 тис. грн.

Станом на сьогодні на порталі auto.ria.com середня ціна за згаданий користований автомобіль складає 310 тис. грн.

«Працюючи юристом, адвокатом, консультантом консалтингової компанії я у свої 27 років ще не заробив на нерухомість, — розповідає Назарій Редьква. — Я проживаю або в квартирі своїх батьків, або в квартирі батьків своєї дружини, або в квартирі своєї бабці. Сьогодні в Тернополі у 27 років заробити на квартиру майже нереально. В мене немає власної нерухомості, тому я і нічого не зазначав.

Задекларував металообробний верстат

Радикал Тарас Серетний працює головним спеціалістом-юриконсультантом відділу Держгеокадастру у Тернополі. В е-документі він фіксує квартиру, житловий будинок та земельну

«овердрафт» — гроші, які я знімав протягом року та одразу ж повертав назад на кредитку, — розповідає Михайло Сиротюк.

Має 12 квартир, одну з них в Іспанії

Юрій Смакоуз — наразі лідер серед депутатів за кількістю нерухомості та авто. Депутат є одним із трьох співвласників ТОВ «Компанія Добробуд». Іншими засновниками є його брат та батько: Віталій Смакоуз та Героїг Смакоуз.

Представник БПП «Солідарність» в е-документі за 2016 зазначив 12 квартир, з яких 11 в Тернополі (одна — у спільній власності — прим. ред.) та одна — в Іспанії. Загальна площа квартир — 1147,9 кв. м.

Також декларант фіксує 38 нежитлових та інших приміщень,

Депутати вміють вдало здійснювати покупки. Особливо — авто, які вони купують за ціною, нижчою від ринкової.

Також часто декларують великі суми готівки, які не відповідають доходам їхніх сімей

ділянку, зареєстровану на батьків. Будинок, щоправда, зазначений, як об'єкт незавершеного будівництва. Декларант також фіксує металообробний верстат Elsen Hammerwerk-1979, що є у власності його батька. Сукупні доходи депутата становлять 123 696 грн, а готівки — 804 тис. грн, з яких: 117 тис. грн — депутата, 687 тис. грн його батька.

«Станом на сьогодні в мене нерухомості немає, я проживаю з батьками, що і зазначив у декларації, — розповідає депутат Тарас Серетний. — Щодо бізнесу, то мій батько довгий час займався підприємницькою діяльністю в сфері транспортних послуг. Наразі свою діяльність як підприємець він припинив.

242 661 грн — овердрафт по кредитці

Михайло Сиротюк, який представляє у міськраді інтереси ВО «Свобода», декларує тернопільську квартиру, що є у спільній власності, та земельну ділянку площею в 1742 кв. м у Старому Збаразі, яка належить його дружині Христині Білінській.

Також у власності п. Христини автомобіль Kia Cerato 2007 року. Вартість на дату набуття авто у 2014 році декларант зафіксував 56 тис. грн. Станом на сьогодні на порталі auto.ria.com середня ціна за згаданий користований автомобіль — 170 тис. грн.

Окрім зазначеного, декларант фіксує авторське право його дружини на ряд нематеріальних активів. Щодо доходів сім'ї, то депутат фіксує в загальній сумі — 153 760 грн. Окрім доходу фіксує й фінансові зобов'язання перед фінустановами в загальній сумі — 242 661 грн.

«Зазначена сума в розділі фінансового зобов'язання, — це, фактично, оборот грошей на кредитці. Тобто так званий

шість гаражів, чотири земельні ділянки загальною площею в 0,51 га. Окрім цього — фізкультурно-оздоровчий центр, цех розливу мінеральної води, заклад громадського харчування, магазин продуктів тощо.

Також декларант фіксує один житловий будинок та один садовий будинок як об'єкти незавершеного будівництва. Внесений у декларацію і ряд спецтехніки, зокрема: два бортових причепа, десять вантажних авто, один гусеничний бульдозер та один легковий авто Nissan Murano 2003 року.

Сім'я депутата також має корпоративні права у ряді організацій, зокрема: ТОВ «Озерянський ДОЗ», ТОВ «Тернопільське РБУ №4», ТОВ «В-систем Україна», ТОВ «Староміщина», ТОВ «Зборівський цегельний завод», ТОВ «Компанія Добробуд», ТОВ «Тернобітум», ОК ЖБК «Тернобуд Плюс», Об'єднання співвласників кварталу індивідуальної забудови по вул. Парковий в м. Теробовля «Забудівник, ТІЗ «Універсальна комунальна система», обслуговуючий житлово-будівельний кооператив «Парковий квартал», ТОВ «Надра ППС».

Водночас декларант фіксує доволі скромні доходи — 236 365 грн. Усі кошти депутат зазначає як дохід, отриманий від надання майна в оренду.

На час виходу газети нам не вдалося поспілкуватися з Юрієм Смакоузом. На наш телефонні дзвінки депутат не відповідає і не передзвонує.

Підсумовуючи, зазначимо, що депутати міськради вміють вдало здійснювати покупки, а особливо — авто, які вони купують за ціною, нижчою від ринкової. Окрім цього, депутати, як і більшість посадовців, декларують великі суми готівки, яка часто не відповідає доходам їхніх сімей.

У наступній публікації ми завершимо аналізувати декларації наступних депутатів міськради за алфавітом.

* За інформацією сайту public.nazk.gov.ua (Усі розрахунки велися за курсом: 26 грн/1 дол, 29 грн/1 євро)

ПЕРЕВІРЕНІ КВАРТИРИ

Інспектор RIA особисто фотографує кожну кімнату і види з вікон. Робить панорамні фото 360, перевіряє метраж, ціну, адресу, поверх та стан ремонту.

Викликайте Інспектора RIA (067) 431 54 92

4-кімнатна, Дружба

1 886 793 грн

площа: 89/50/9 м²
поверх: 1/9, цегла

Чешка, не кутова, ремонт, 2 лоджії, інд. опалення, підігрів підлоги, паркет, МПВ.

Наталя
(067) 424-26-06

dom.ria.com/id/11810391

2-кімнатна, Аляска

797 000 грн

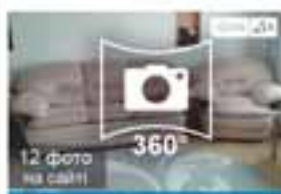
площа: 79.71/-/1 м²
поверх: 7/9, цегла

Велика кухня-студія з поджією, можливе переобладнання.

Павло
(098) 243-34-33

dom.ria.com/id/13211824

4-кімнатна, Кемпінг

1 884 097 грн

площа: 119/74/30 м²
поверх: 5/6, цегла

Євроремонт, інд. опалення, кухня-студія, гардеробна, 3 лоджії, МПВ.

Микола
(067) 609-37-38

dom.ria.com/id/13047913

2-кімнатна, Аляска

609 000 грн

площа: 58/-/11 м²
поверх: 8/10, цегла

Новобудова. МПВ, санвузол роздільний.

Андрій
(067) 288-36-68

dom.ria.com/id/12706367

2-кімнатна, Дружба

1 230 458 грн

площа: 65.5/-/15 м²
поверх: 1/11, цегла

Інд. опалення, ТБ, телефон, вся електрика під автоматами, утеплена, шумозольована.

Олександр
(067) 350-08-72

dom.ria.com/id/12912510

3-кімнатна, Бам

1 482 480 грн

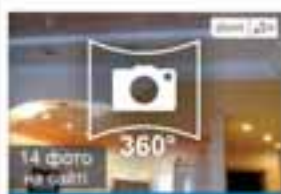
площа: 74 м²/-/-
поверх: 10/11, цегла

Гарна записана квартира.

Анатолій
(098) 177-41-15

dom.ria.com/id/12968409

2-кімнатна, Дружба

1 415 094 грн

площа: 60 /42 /14 м²
поверх: 9/11, цегла

Євроремонт, інд. опалення, тепла підлога, меблі, техніка.

Ольга
(098) 267-87-40

dom.ria.com/id/13141482

3-кімнатна, Канада

1 440 922 грн

площа: 84.21/-/11.53 м²
поверх: 5/10, цегла

МПВ, до центру 10 хвилин.

Віра
(098) 318-02-82

dom.ria.com/id/10191761

2-кімнатна, Новий світ

538 545 грн

площа: 51.6/23/9 м²
поверх: 4/5, цегла

Інд. опалення, зовнішні стіни утеплені, подвір'я закритого типу, стоянка, дит. майданчик.

Юрій
(067) 351-69-50

dom.ria.com/id/11835791

1-кімнатна, Новий світ

326 146 грн

площа: 35/15.8/9 м²
поверх: 2/5, цегла

Інд. опалення, зовнішні стіни утеплені, подвір'я закритого типу, стоянка.

Юрій
(067) 351-69-50

dom.ria.com/id/11835599

1-кімнатна, Новий світ

1 293 801 грн

площа: 56/24/12 м²
поверх: 6/8, цегла

Єліпка новобудова, євроремонт, авт. опалення, поджія, підігрів підлоги, меблі.

Олег
(098) 757-67-91

dom.ria.com/id/12927722

2-кімнатна, Дружба

1 231 806 грн

площа: 66/48/15 м²
поверх: 1/11, цегла

Дизайнерський ремонт, інд. оп., нова електрика.

Олександр
(067) 350-08-72

dom.ria.com/id/13026137

3-кімнатна, Аляска

803 235 грн

площа: 64/-/9 м²
поверх: 3/9, цегла

Задовільний стан, потребує ремонту, поджія, балкон.

Мар'яна
(067) 936-80-77

dom.ria.com/id/11906882

3-кімнатна, Сонячний

997 305 грн

площа: 77.5/46/11.7 м²
поверх: 5/11, цегла

Домофон, паркінг, двір закритого типу під охороною, відеоспостереження.

Володимир
(098) 576-98-99

dom.ria.com/id/8184041

2-кімнатна, Дружба

1 234 501 грн

площа: 66/49.5/15 м²
поверх: 2/11, цегла

Дизайнерський ремонт, не кутова, повністю готова до проживання.

Олександр
(067) 350-08-72

dom.ria.com/id/13188247

3-кімнатна, Оболонь

1 398 922 грн

площа: 98.2/55.2/13.5 м²
поверх: 4/6, цегла

Інд. опалення, лічильники, МПВ, паркет, 2 балкони, 2 сан. вузли.

Ірина
(098) 928-60-18

dom.ria.com/id/12652929

76

перевіренох
квартир Тернополя
на DOM.RIA.com

Агентства нерухомості Тернополя,
в яких є перевірені квартири
на DOM.RIA:

«Альянс», «ВІСОН»,
«Фієста»

В оголошеннях з позначкою 360° є унікальна можливість дивитись квартири з панорамними фото 360.

БУДЬТЕ ОБЕРЕЖНІ НА ВИСОТІ НА ЗЕЛЕНІ СВЯТА

Важливо ■ Коли люди лізуть прикрашати свої будинки гіллям дерев на Зелені свята, медики відзначають найбільше падінь з висоти. Також це буває, коли непрофесіонали вирішують, що можуть самі полагодити дах чи комин у будинку

ДІАНА ОЛІЙНИК, 067-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

На Зелені свята, коли люди прикрашають дахи будинків гілками дерев, а також, коли люди самі вирішують поремонтувати дах чи комин, тоді в області найбільше падінь з висоти, кажуть медики.

Останній випадок — хлопець падав із п'ятого до другого поверху. У березні після падіння з шостого поверху. Та виживають не всі. Торік молодий чоловік впав із шостого поверху офісного центру і загинув на місці. Буває гинуть, впавши з висоти другого чи третього поверху.

Падають хто з драбини, хто з

При падінні з висоти багатьох поверхів є висока енергія травми. Питання життя чи кількості травм залежить від багатьох чинників, зокрема і від поверхні, де впала людина

даху, хто з вікон. Інколи це майстри, які виконують висотні роботи.

Але професіонали-висотники не так часто травмуються. Більше є травм з необережності чи через нерозважливість. Бувають і кримінальні травми, розповідають медики.

— Надаючи допомогу до приїзду швидкої обов'язково потрібно

стабілізувати голову і шию, а також вивести нижню щелепу для забезпечення прохідності дихальних шляхів, якщо постраждалий лежить на спині, — пояснює завідувач кафедри медицини катастроф та військової медицини медуніверситету Арсен Гудима. — Після огляду слід повернути постраждалого у стабільне положення на боці, лишатися біля нього, підтримувати це положення і оцінювати наявність дихання кожні 2 хв. Категорично не можна переміщувати постраждалого без потреби. Можна тільки перевертати з живота на спину, якщо неможливо встановити, чи постраждалий живий, чи ні, а також у стабільне положення на боці, якщо він лежить на спині. Інші види преміщення допускаються у разі, коли місце пригоди стає небезпечним. Тоді треба продовжувати підтримувати голову і шию.

У центрі політравми оперують найважчих

— Коли є кататравми, тобто падіння з висоти, і пацієнт виживає, то має надзвичайно багато ушкоджень, — розповідає завідуючий ортопедично-травматологічним відділенням університетської лікарні Сергій Гаріян. — Це травми ніг, рук, тазу, хребта. Такі пацієнти потребують мультисегментарного підходу. Їх потрібно оперувати і на хребті, і на голові, і груди, і руки, і ноги. В середньому їм виконують по шість операцій. Ми усіх ставимо на ноги. На нашій базі працює обласний центр ендопротезування та новітніх орто-

Як допомогти людині, яка впала з висоти

- 1 Огляньте місце і переконайтесь, що воно безпечне.
- 2 Перевірте, чи людина в свідомості — доторкніться до постраждалого і запитайте, чи він вас чує. Якщо ні, кличте когось на допомогу. Якщо навколо багато людей, кличте, називаючи конкретну ознаку, наприклад: «молодий чоловік в сірій кофті, мені може знадобитися ваша допомога».
- 3 Послухайте, чи людина дихає. Це треба робити впродовж 10 секунд. Має бути 2-3 вдихи.
- 4 Викликайте швидку за номером 103. Дайте відповіді на усі запитання диспетчера.
- 5 Поки приїжджає швидка, нехай помічник зафіксує руками голову і шию постраждалого.
- 6 Огляньте тіло чи немає кровотеч, перевірте руками, чи немає переломів, не повинно відчуватися хрускоту. Починайте огляд з голови, потім шия, руки, грудна клітка, тазові горби, ноги. Якщо є кровотеча, зупиніть її подручними засобами. Мінімізуйте переміщення постраждалого.
- 7 **ЯКЩО ПОСТРАЖДАЛИЙ ЛЕЖИТЬ НА СПИНІ** — правильно переверніть його в стабільне положення. Дальню від себе руку захопіть одноименною своєю рукою і заведіть тильною стороною до його протилежної щокки. Зігніть дальню від себе ногу потерпілого в коліні. Утримуючи руку біля щокки, іншою рукою використайте коліно як важіль, поверніть потерпілого обличчям до себе. Зігнувши ногу розмістіть під прямим кутом до тулуба. **ЯКЩО ПОСТРАЖДАЛИЙ ЛЕЖИТЬ НА ЖИВОТІ** — при відсутності небезпеки залиште постраждалого у попередньому положенні до приїзду бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.
- 8 Очікуйте швидку. А до її приїзду кожних 2 хвилини перевіряйте чи постраждалий дихає.
- 9 Якщо на вулиці холодно, накрийте людину верхнім одягом, аби вберегти від переохолодження.

* за інформацією експертів проекту «Врагуй мене» від сайту 20tip.net.ua і Тернопільського мед університету; всі дані мають надавати довідкову допомогу

педо-травматологічних технологій, тому усі найскладніші випадки з усієї області — у нас.

При падінні з висоти багатьох поверхів є висока енергія травми, питання життя чи кількості травм залежить від багатьох чинників, зокрема і від того, на яку поверхню впала людина.

— Це дуже важкі пацієнти. Вони проходять усі етапи травматичної хвороби. Ми їх оперуємо зразу, потім через деякий час. Працюємо в режимі реанімація-операційна — реанімація-операційна, потім профільне відділення, а згодом — реабілітація.

Пацієнти стають на ноги за місяць-три, залежно від травми, яка домінує. Якщо нема пошкодження спинного мозку, хворий відновлюється швидше. Дехто ще довго пересувається за допомогою милиць. На повне відновлення може піти більше року.

— Лікування політравми вимагає і великої кількості коштів на витратні матеріали. Не всі питання покривають державні програми, — каже лікар. — Як правило, таким пацієнтам потрібно

багато імплантів, бо трапляється, що буває перелом вертлюгової западини, стегнової кістки. Лікарня підключається, чим може. Соціально незахищеним допомагають волонтери, які хочуть допомагати конкретно якомусь пацієнту.

Врятувала дошка

Дивом залишився живим після падіння з шостого поверху житель села Зєблази Кременецького району 21-річний Іван. 9 березня близько 10 години вечора він упав у шахту ліфта недобудованого приміщення Кременецької райлікарні. Пішов туди хлопець з друзями.

Після двох з половиною місяців після трагедії Іван уже помаленьку ходить на милицях, розповідає його мати пані Світлана.

— Одне тільки дякую, що то було біля лікарні, інакше не жив би, — каже пані Світлана. — У нього в черевній порожнині було 3 літри крові. Тріснула селезінка, її зразу видалили. Зшили печінку, кишківник, легеню. Було багато переломів — нога, ребра, ключиця. Що я можу сказати? Дивом лишився живим. Хлопець, який був

з ним, показував фотографію, що там внизу була така груба дошка, як, знаєте, такою накривають хату під черепицю. То від того падіння вона тріснула надвоє. Напевне, та дошка йому зберегла життя, бо удар більше на неї прийшовся.

Як розповідає лікуючий лікар Івана, в ортопедії університетської лікарні йому прооперували стегнову кістку, поставили PFN стержень. Іван пройшов курс реабілітації.

— Стержень дає можливість починати реабілітацію з першої доби після операції, — додає обласний травматолог Олександр Ружицький. — В подальшому прогнози даного перелому на даному металофіксаторі сприятливі. Хлопець буде ходити!

ДОВІДКА

Сім'я Івана — соціально незахищена, мама — інвалід, батька немає. Хто може допомогти Івану, тел мамі — 097-63-96-492 пані Світлана.

За гуманізм і милосердя відзначають медиків

ДІАНА ОЛІЙНИК, 067-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

Кращого лікаря, медичну сестру, науковця, благодійника, громадського діяча 9 серпня відзначають Орденом Святого Пантелеймона — найвищою нагородою за гуманізм і милосердя в Україні. Відбір кандидатів в області триває до 1 червня. Візнака предбає орден і матеріальну нагороду.

— Всеукраїнську відзнаку ініціювала громадська організація «Українська Ліга сприяння розвитку паліативної та хоспісної допомоги», щоб підняти престиж професії лікаря, медичного працівника, — розповідає голова її Тернопільського осередку Андрій Паламарчук. — Важливи-

ми є не лише професійні якості претендента, а й милосердя і гуманність. У нашій області такі представники є, і треба, щоб їх знала країна.

Трудові колективи, лікарські, пацієнтські громадські організації можуть подавали своїх претендентів для відбору регіонального експертною радою.

Критерії, яким має відповідати кандидат, — це духовність і порядність, гуманізм і милосердя, патріотизм і дотримання верховенства права, активність та ініціативність, практичний досвід, досягнення, повага серед колег та пацієнтів, відданість справі, професійний і особистий саморозвиток.

Кожна область вибирає лише п'ять представників — по одно-

му в номінаціях «Кращий лікар», «Кращий медик», «Новатор охорони здоров'я», «Міжнародне співробітництво у галузі охорони здоров'я», «Служіння суспільству». У підсумку оберуть лише п'ятьох в Україні.

В обласну експертну раду увійшли лікарі, представники медуніверситету, управління охорони здоров'я, церков, медіа. Кандидатів вибирає спочатку регіональна, потім — національна експертні ради. Завершує відбір Поважна рада, куди увійшли відомі в країні релігійні діячі, політики, академіки.

— Цього року терміни для відбору кандидатів є дуже стислими — за місяць треба зібрати кандидатури від області. А щоб відібрати кращих для нагородження наступ-

ного року, їх почнуть відбирати ще з жовтня цього року, — кажуть організатори.

До слова, відзнаку Святого Пантелеймона запровадив ще в 2009 році колишній міністр охорони здоров'я Василь Князевич як заохочувальну нагороду в галузі медицини. Загалом нагородили двадцятьох. Тернополян серед них немає. Торік Ліга паліативної допомоги, яку очолює пан Князевич, відновила відзнаку громадськості кращих в галузі медицини.

Тож резюме кандидата і рекомендації, не менше трьох на вибір — від колективу, колег, чи асоціацій, керівництва чи пацієнтів, можна надсилати до 1 червня на електронну скриньку регіональної експертної ради panteleimon.ternopil@gmail.com.

Андрій Паламарчук каже, що тернополяни цією нагородою ще не відзначали

Інформація щодо процедури відбору, документів та нагородження за тел. 044-482-36-75, 097-301-30-34.

ВИКИНЬТЕ З ДОМУ ЦУКОР, НЕ ЇЖТЕ СМАЖЕНОЇ КУРКИ

Дієти ■ Наше здоров'я та довголіття залежать від того, що ми їмо і п'ємо. Також важливі фізична активність і позитивне світосприйняття

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 096-915-39-23,
TSEBRIJ@GMAIL.COM

— Бувало чую від хворого: «Я готовий смолу пити і землю гризти, аби тільки вилікуватися». Не треба цього робити. Треба здорово харчуватися, — каже відома лікар-дієтолог Оксана Скиталінська. — Часто кажуть: та стільки того життя, ми і так всі померемо. Жити — це взагалі шкідливо. Та коли люди лежать у важкому стані, вони хочуть жити всі. Нема таких людей, які не хочуть жити.

Як бути здоровим, довго жити та молодо виглядати, дієтолог розповіла тернополянам. Нещодавно у Тернополі вона збрала цілий зал глядачів.

гія — це щось складне, відмова від чогось приємного, постійні обмеження. Це не так, переконала Оксана Скиталінська.

— Правильне харчування — це хоча б на 80% натуральні продукти, які навколо нас, — яблука, овочі, яйця, сир, — каже лікар. — І поменше перероблених продуктів, консервантів, емульгаторів, тобто хімічних речовин, які нам непотрібні. Також не треба переїдати. Їсти три, максимум чотири рази на день. Порція — це приблизно два наших складених кулаки. Їжте, не поспішаючи, тоді буде відчуття ситості. Потрібно їсти багато овочів — у вареному вигляді та свіжими.

— Справа не в тому, щоб жити довго, а щоб жити добре, — на-

ція. Це — облипання глюкозою молекул. Особливо це стосується білків. А молекули білків у нас знаходяться всюди. Білки на мікрорівні — це наші ДНК, в яких записана вся генетична інформація — як працюють наші ферменти, яка наша імунна система. На макрорівні — це наші судини, їхня еластичність, це ферменти, які виділяються для перетравлення їжі, це гормони, які виділяються для того, щоб впливати на обмін речовин.

Коли ми молоді, в організмі працює система захисту від злипання білків, продовжує лікар. Тобто організм може протистояти всьому. Але його не можна безкінечно тиснути, тому що рано чи пізно ці механізми порушаться. І от коли ми стаємо старшими, ці механізми починають ламатися. Ми старіємо, їмо солодощі і наші суглоби стають крихкими. Наші зв'язки стають більш схильними до розтягнень та розривів, наші судини стають не такими еластичними. І в результаті — атеросклероз, запалення, інсульт, інфаркти, катаракта, хвороби нирок, онкологія.

— Дуже чутлива до глікації білків шкіра, тому що в ній є білок колаген, — каже пані Скиталінська. — Тому найперше, що треба зменшити, — це кількість споживання солодкого. Не їжте цукру ложками. Взагалі не тримайте вдома цукор. Забирайте стіки з кав'ярні додому і коли дуже хочеться цукру, додайте півстіка, і організм з цим впорається. Якщо вживаєте багато цукру, будьте готові, що у вас будуть вугрі на шкірі, прищі, зморшки, обвисання шкіри.

Лікар закликає не вживати продукти, які називають КППГ — кінцеві продукти глікації. Це

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ

На своїй сторінці у Facebook дієтолог Оксана Скиталінська (51 р.) часто ділиться фотографіями своїх здорових сніданків, дає корисні поради. А також розповідає про здорове харчування під час прямих включень

цукор, фруктоза, мед. Останній можна вживати не більше двох чайних ложок, адже мед — це теж фруктоза.

Також не варто їсти смажене — все, що має красиву рум'яну скоринку, — курочку, оладки. Фруктоза є у фруктах, наприклад, у винограді. Але там

є і клітковина, і ось цю фруктозу корисно їсти.

Замість смаження лікар-дієтолог радить їжу варити.

— Може, вам така їжа буде здаватися несмачною, але для смаку можна додати до неї кисло-солоний соус, лимонний сік, — радить пані Скиталінська.

«Справа не в тому, щоб жити довго, а щоб жити добре.»

Можна прожити і 90 років. Але 10 з них пролежати у підгузнику — це не життя. Мова йде про якісне, здорове, тривале життя»

Люди різного віку із захватом слухали цінні поради медика. Дехто навіть все нотував у зошиті. Адже у пані Скиталінської є чому повчитися. Вона власним прикладом показує, що таке здоровий спосіб життя. Оксані Скиталінській 51 рік, вона чудово виглядає, а її фігура — наче у моделі! Жінка активно займається спортом — бігає по 10-15 км у день, займається кросфітом. Нещодавно у Львові вона пробігла півмарафон, — а це 21 км. Жінка посіла перше місце у своїй віковій категорії.

Гарно виглядати пані Оксана допомагає не лише спорт та здорова їжа, а й позитивне світосприйняття та чудове почуття гумору. До речі, своїми порадами вона активно ділиться на своїй сторінці Facebook, де вже збрала десятки тисяч друзів та підписників.

Їжте багато овочів

Оксана Скиталінська має багаторічну хірургічну практику. А з 2010 року активно зацікавилася дієтологією.

— Я працювала хірургом і бачила дуже багато хворих, часто в критичному стані. І я усвідомила, що життя дуже важливе і його варто цінувати, — каже вона. — Але це вимагає певних зусиль щодня — у виборі їжі, фізичній активності, ставленні до життя. І багато людей з мого хірургічного досвіду могли б не мати тих хвороб і довше жити, якби вони більше приділяли увагу собі. Тому що ми дуже часто не помічаємо, що ми їмо. Ми вважаємо, що не має значення — цигарка, солодка водичка, недоспали, перенервували. Але нічого не минає безслідно.

Часто кажуть, що дієтоло-

голошує Оксана Скиталінська. — Можна прожити і 90 років. Але 10 з них пролежати у підгузнику — це не життя. Мова йде про якісне, здорове, тривале життя.

Є довгожителі, у яких особливий обмін речовин та особливі гени, розповідає пані Скиталінська.

— Чому ми старіємо? Бо з часом у нас слабнуть механізми, які допомагають нам вижити, — каже вона. — У довгожителів ці процеси починаються набагато пізніше. А як же бути звичайним людям, які, можливо, не є довгожителами. Є гарна новина — ми можемо вплинути на наші гени. Ми знаємо, що гени не можна змінити, але наука епігенетика вивчає, як наша їжа, спосіб життя, фізичний стан впливають на активність генів. Левова частина — це те, що ми їмо. Те, що ми щодня накладаємо в тарілки, що наливаємо в склянки, скільки разів ми їмо, які порції споживаємо, як їжу готуємо, в якому посуді — усе це впливає на наше здоров'я, і на молекулярному рівні впливає на активність наших генів.

Не смажене, а варене

Оксана Скиталінська розповіла, як солодощі впливають на наш організм.

— Ми всі любимо солодощі. Цукерки, тістечка, вафлі, солодкі напої, води, соки, нектари. І ми знаємо, що це не дуже здорова їжа, — зазначає лікар. — Від неї можна набрати зайву вагу. Потім, як наслідок, захворіти на цукровий діабет, — каже вона. — Але і це ще не все. Є процеси, які відбуваються в організмі, і які ми не відчуваємо жодним чином. Цей процес називається гліка-

ЯК ЗБЕРЕГТИ МОЛОДІСТЬ

10 порад для краси, довголіття та
хорошого настрою від Оксани Скиталінської

- 1 Вранці випивайте склянку теплої води з декількома краплями соку лимона — це допоможе захистити обмін речовин.
- 2 Після цього потрібно не снідати, не бігти в ванну, а порухатися. Мінімум півгодини — ходити, пробігтися, вправи.
- 3 Сніданок, обід і вечеря повинні включати в себе всі групи речовин. Обов'язково білкові продукти — це може бути яйце, зварене на м'яко, або трохи сиру, або відварене м'ясо і обов'язково овочі, фрукти або ягоди.
- 4 Порції їжі мають бути приблизно такі, як разом складені два кулаки.
- 5 Не перекушуйте, якщо ви не хворієте і вас нічого не болить. Достатньо їсти три-чотири рази в день.
- 6 Вживайте дієтичні добавки. Приміром, магній допомагає зберегти нервову систему, глюкозамін робить міцними суглоби, м'якою шкіру, відновлює ДНК.
- 7 Висипайтеся — це дуже важливо. Під час сну утворюється гормон мелатонін, який відновлює всі клітини. Хочете бути молодими, спіть достатньо.
- 8 Обов'язково рухайтесь. Чим старшими стаєте, тим більше треба рухатися. Щодня мінімум півгодини інтенсивних занять. Ходьба, біг, танці, стрибки, йога, фітнес, бокс. Коли людина стає старшою, в неї втрачаються м'язи, відповідно втрачається життєва енергія, змінюється форма хребта.
- 9 Хочете зберегти молодість, обов'язково робіть розвантажувальні дні — наприклад, середа-п'ятниця, двічі на тиждень вживайте їжі не більше 500 калорій для жінок і не більше 600 — для чоловіків. Це допоможе зменшити запалення в організмі, зменшити ризики мутацій.
- 10 Будьте позитивними. Тоді життя буде вам посміхатися.

ЛЕДЬ НЕ ВІДКРИВ НОВИЙ ВИД МЕДУЗ НА ЧЕСТЬ РІДНОЇ ГАЛИЧНИНИ

Мандрі ■ Тернополянин Олексій Масленко один з тих відчайдухів, які, як і герої Жюль Верна чи Джека Лондона. Однак лише одиниці вирушають в далекі подорожі і підкорюють світ.

ЮРІЙ СОРОЧАН, 067-354-84-39,
VODSVORT@GMAIL.COM

Багато людей в дитинстві мріяли подорожувати світом, подібно до героїв Жюль Верна чи Джека Лондона. Однак лише одиниці вирушають в далекі подорожі і підкорюють світ.

Серед таких відчайдухів — і наш земляк, Олексій Масленко. Він ділить свій час не тільки між рідним Тернополем та Львовом, де має приватну практику. Нещодавно він повернувся із подорожі Тихим океаном, про подробиці якої ексклюзивно розповів «RIA плюс».

— **Пане Олексію, скільки вже часу подорожуєте світом?**

— Зі студентських років. Спочатку скористався програмою студентського обміну, побував у Франції, Іспанії, Португалії. Потім, після закінчення університету отримав спокійну роботу в клініці, але постійно щось тягнуло в дорогу, хотілося більше романтики і нових вражень.

Тим більше, зараз з'явилося багато можливостей подорожувати за кошти приватних осіб. Ви можете стати блогером і писати для широкої інтернет-аудиторії, при цьому рекламуючи товари або послуги компаній, які за це вам оплатять накладні витрати. Наприклад, мій товариш Олег Коломєць пише матеріали для польсько-вікі-ресурсу «Світ у твоїй кишені». Він побував у Замбії, Намібії, Камеруні, Бразилії і десятках інших країн. При цьому він згадує у своїх статтях назву однієї авіакомпанії, яка оплачує перельоти і проживання в мотелях. Тобто, за такого варіанту гроші витрачає рекламодавець. Ви можете писати для вітчизняних і закордонних науково-популярних видань, які мають змогу відряджати людей у далеку мандрівку.

— **Як ви опинилися на протилежному кінці світу, в Тихому океані?**

— Цього року відзначали ювілейну дату — 70-ліття плавання знаменитого норвезького мандрівника Тура Хейердала. Він разом із п'ятьма однодумцями проплив на дерев'яному плоті «Кон-Тікі» 8 тисяч кілометрів, щоб довести можливість контактів між жителями Південної Америки та островів Океанії. В пам'ять про цей науковий подвиг ЮНЕСКО оголосило 2017-й роком Тихого океану. В дорогу спорядили декілька команд, які мали, крім за своїми маршрутами, перетнути океан і дістатися Австралії. На сайті world-travel.com я побачив оголошення, що для одного екіпажу набирають добровольців із числа лікарів, які мають ме-

дичну освіту і досвід міжнародних подорожей. Звичайно, знання англійської та комунікабельний характер були серед обов'язкових вимог. Я прибув у київський офіс ЮНЕСКО, щоб пройти попередню співбесіду. Там мене обкололи, як кролика, різними вакцинами від тропічних хвороб. Через тиждень прилетів у Перу в порт Каяо. Зібралась інтернаціональна команда як в анекдотах: українець француз, німець... Загалом семеро чоловік.

— **Яким був маршрут вашої подорожі?**

— Ми петляли звивистим маршрутом, бо завданням експедиції було оглянути найбільш цікаві місця Тихого океану. Спочатку припливли на Галапагоські острови, тваринний світ яких увійшов у легенду.

Тут живуть найдревніші черепахи на світі. Одній із них, Сантьяго, виповнилося щонайменше 150 років. Її тримав на руках український католицький місіонер отець Василь Галецький, коли проповідував християнство серед місцевих жителів. Там водиться п'ятдесят видів найотруйніших рослин на планеті. Щороку тут гинуть 20 жителів, всього лише через потрапляння соку рафлезії білої на шкіру.

Тому ми пересувалися тісною групою, і були трішки перестрашені. Нам подарували пам'ятну медаль, яку чеканять для островів із зображенням Чарлза Дарвіна. На основі спостережень за місцевою природою він сформулював теорію еволюції.

Зараз з'явилося багато можливостей подорожувати за кошти приватних осіб. Ви можете стати блогером і писати для широкої інтернет-аудиторії, рекламуючи товари або послуги компаній, які оплатять витрати

Ще одним славетним місцем став острів Пасхи. Відомі гігантські кам'яні статуї, поставлені тут місцевими жителями в давнину. Як виняток, нам дозволили взяти із собою камінці, які відколотись від статуй. Вони містять мікропорції золота, які трапляються на острові де-неде. На чорному ринку ці камінці коштують від 20 до 30 тисяч доларів. Нас провели в спеціальний тунель, де місцеві жителі робили жертвоприношення — одна молода людина за одну статую, інакше боги не дозволили б поставити власні зображення. До речі, Олів'є Бенуа, наш гідрограф, спробував себе у вигляді жертви на інсценуванні жертвоприношення. Було весело.

— **Ви розповідали про участь і в екологічній акції?**

— Ми приїхали в маленьку

Статуєтку морського божества Океанії Вампики мандрівники везли через океан

Подорожували океаном на плоті з бальсового дерева, який нагадував стародавній пліт Тура Хейердала. Він добре тримається на воді і витримує семибальний шторм

острівну державу Тувалу, яка потерпає від глобального потепління. Вона, по суті, поступово йде під воду. Деякі території зникли під товщею води повністю, а на решті островів підтоплення сягає 40-50%. Під час припливів вода сягає тут порогу

Зараз з'явилося багато можливостей подорожувати за кошти приватних осіб. Ви можете стати блогером і писати для широкої інтернет-аудиторії, рекламуючи товари або послуги компаній, які оплатять витрати

будинків місцевих жителів. Ми навіть допомагали вичерпувати воду після тропічної зливи. Екологічні організації провели тут акцію — «Врятуємо тропічний рай». Флотилія зі 100 човнів та кораблів вибудували слово «SOS», передаючи сигнал про те що, тоне ціла країна. Над кораблями ширяв літак, який вів пряму трасяцію акції в 75-ти країнах світу. Наша посудина також була серед учасників.

— **Як називалося ваше судно і як виглядав ваш денний розподок?**

— Ми називались «Норвегія» на честь країни, яка подарувала знаменитих мандрівників. Як і «Кон-Тікі» ми пливли на міцно збитому плоті із бальсового дерева, яке добре тримається на воді і може витримати семибальний шторм. Прокидалися о шостій

ранку і проводили нескладні дослідження, перевіряли рух морських течій, стежили за активністю морської фауни. Одна людина протягом дня куховарила, за потреби ми працювали над лагодженням вітрил і корпусу. Вночі двоє людей чергували на випадок початку бурі, або якоїсь надзвичайної ситуації.

— **У вас виникали проблеми під час плавання?**

— На атолі Мейвест ми спустилися по черзі поплавати з аквалангом. Потрібно було розглянути детальніше екваторіальних риб і вивчити стан Великого коралового рифу, який тягнеться сюди від самої Австралії. На Олів'єра, нашого радиста, напала акула, коли він оглядав підводний грот, маленьку печеру, яка вузьким тунелем вела вглиб острова. Він плів з усіх сил. Коли його витягнули, на лапах залишився слід від зубів тварини. Ще 30 сантиметрів — і він залишився б без ноги.

А одного разу ми потрапили в зону дії тайфуна, який ішов повз Нову Зеландію. У нас вирвало фальшборт — дерев'яне поруччя, яке йшло вздовж краю плоту, і морська вода стала переповнювати дно. На щастя, на такий випадок у нас були передбачені кінгстони — отвори через які виливався надлишок вологи.

Здається, це все. В океані взагалі спокійніше. А в повсякденному житті люди можуть по-

ставити таку підніжку, якої ти зовсім не очікуєш.

Найбільше моє розчарування пов'язане із хибним науковим відкриттям. На островах Тонга знайшов якусь дивну медузу, із чорним забарвленням. Мої пізнання в зоології невеликі, а Люсьєн, член експедиції, сказав, що я знайшов новий вид тварин і маю право назвати його на свій розсуд. Вирішив назвати Medusozoa Galiciana, на честь своєї батьківщини. Але згодом виявилось, що ця медуза просто потрапила в нафтову пляму від пошкодженого неподалік танкера. Не потраплю тепер в історію.

— **Як закінчилася подорож і чи плануєте в подальшому брати участь в подібних експедиціях?**

— Ми фінішували в порту Сіднея згідно з графіком, одночасно із п'ятьма іншими човнами. Щоправда, тільки нам довірили статуєтку Вампики — морського божества, який є спільним для народів Тихого океану. Він символізує добросусідські відносини прибережних країн східної півкулі. А мер Сіднея вручив усім нам відзнаки почесних жителів міста. Боюся, тепер буду відчувати ностальгію за яскраво-голубим небом над Полінезією. Тепер перепишуся із друзями з плавання. Найбільша моя мрія — відправитись у навколосвітню подорож, але поки не можу знайти правильної команди. Сподіваюсь, обійти земну кулю в найближчі два роки

Олексій Масленко (30 р.) каже, що в океані взагалі спокійніше. А в повсякденному житті люди можуть поставити таку підніжку, якої ти зовсім не очікуєш

БІОМЕТРИКА – БЕЗ ПЕРЕПЛАТ ТА НЕРВІВ

Паспорт ■ Є три варіанти, як подати документи на виготовлення закордонного паспорта: електронна черга, термінал у приміщенні УДМСУ та поточна черга. Тим, кому паспорт «не горить», спеціалісти радять перечекати ажіотаж

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Із затвердженням безвізу кількість охочих отримати біометричний закордонний паспорт серед тернополян зростає. Однак міграційні служби не можуть впоратись із величезним потоком охочих подати документи.

Як отримати біометрику, не переплачуючи та оминувши довжелезні черги, розповіли спеціалісти під час прямого ефіру. Онлайн-чат на тему біометричних паспортів відбувся 19 травня на сайті «20 хвилин».

Оскільки Євросоюз схвалив для України безвізовий режим, пріоритетом у роботі Державної міграційної служби України (далі УДМСУ — прим. авт.) є виготовлення закордонних паспортів з електронним чіпом, розповідає Перший заступник начальника Управління Державної міграційної служби України в Тернопіль-

у формі ID-картки, — говорить він. — Обмеження людських ресурсів, звісно, є. Тим паче, що в середньому на одну послугу наші працівники витрачають 20-25 хвилин. Потрібно звірити і персональні дані, і зняти відбитки пальців, і оформити всі документи.

У відділенні на вулиці Коновальця, 6 як ми вже писали, завжди збираються черги. Іван Чубатий розповів, що тут є шість працівників, які приймають документи, перевіряють персональні дані. Крім того, є люди, які видають уже готові паспорти.

— Звичайно, що цього, певно, недостатньо, адже попит немалий, — каже він. — Тому ДМС і запровадила електронну чергу. Скориставшись нею, людина в онлайн-режимі може забронювати собі місце на конкретний день і час, коли може прийти у відділення та подати документи.

3 практики відомо, що стан черги оновлюється в 0.00 годин кожний 15-й день. Крім того, місце можна забронювати ще в терміналах в управліннях ДМС. Тут оновлюється черга 31 чи 1 числа кожного місяця

ській області Іван Чубатий. — Навантаження на роботу служби пов'язане ще і з тим, що є певні зміни в законодавстві України щодо оформлення внутрішніх паспортів

Втім, красива теорія з електронними чергами не так ідеально працює на практиці. Судячи з більшості коментарів на сайті та з досвіду написання попередніх матеріалів, робимо висновок, що

Під час онлайн-чату спеціалісти розповіли, як знайти вільне місце в черзі на закордонний паспорт та коли ЦНАПи будуть видавати документи

забронювати собі місце онлайн майже неможливо. Тернополяни тижнями пильнують сайт ДМС, але результат невтішний — жодного вільного місця.

— Електронна черга працює поки що в тестовому режимі. Контроль над роботою здійснює Державна міграційна служба, — пояснює п. Чубатий. — Ми надаємо пропозиції щодо вдосконалення функціональності. З практики відомо, що стан черги оновлюється в 0.00 год. кожен 15-й день. Крім того, місце можна забронювати ще в терміналах, які стоять в управліннях ДМС. Тут, як правило, оновлюється черга 31 чи 1 числа кожного місяця. Третій варіант — поточна черга — із сьогодні на сьогодні. Якщо є вільне місце, громадяни, які приходять у підрозділ, можуть побачити це у крайньому верхньому куті на терміналі. Але

доведеться трішки почекаати.

Наостанок Іван Чубатий додав, що, якщо людина, яка має подати документи, не прийшла у зазначений час чи спізнилась, її місце система автоматично анулює. Таким чином з'являється вільне віконечко для громадян у поточній черзі. Щоб не втратити місце, потрібно приходити у підрозділ заздалегідь.

Член Ради Бізнесу Тернопілля Катерина Кондратюк додала, що є ще альтернативний

ресурс — <https://ternopil.igov.org.ua/service/176/general>

— Тут ті самі місця, що і на сайті ДМС, — каже вона. — Але ще є така технічна можливість як бот iGov. Якщо завантажити цю програму, він автоматично шукає вільні місця в електронній черзі. Бот сам повідомить про вільну клітинку у черзі.

А тим, хто не збирається терміново їхати за кордон, краще перечекати, поки мине безвізова ейфорія.

ГОСТЯМИ ПРОГРАМИ БУЛИ:

- Голова правління ГО «Спілка молодіжного самоврядування» Ігор Процик;
- Член «Ради бізнесу Тернопілля» Катерина Кондратюк;
- Голова тернопільського осе-

редку «Молодь Демократичного Альянсу» Олег Синовець;
■ Перший заступник начальника Управління Державної міграційної служби України в області Іван Чубатий.

НАЙЦІКАВІШІ ВІДГУКИ З САЙТУ [HTTP://TE.20MINUT.UA/10476583](http://te.20minut.ua/10476583)

Бейко Людмила

Стати в електронну чергу пробуємо з чоловіком вже два тижні, фактично 24 год. в добу. Неможливо. На Коновальця за- телефонували, сказали — тільки електронна черга. Чому неможливо зареєструватися?

Іван Чубатий

Ми робимо все можливе для того, щоб покращити роботу підрозділів ДМС. Електронна черга оновлюється зазвичай на 15-й день кожного місяця.

Наразі всі районні управління в області мають можливість видавати біометричні паспорти. Багато з них ще працюють за принципом «живої черги». Конкретна особа може прийти і подати документи у певний день.

Serghiy D

Чому в державній міграційній службі черги, а в ДП «Документ» їх немає? Чому одні вміють працювати, а інші за роки ніяк не можуть забути совкові правила?

Іван Чубатий

ДП «Документ» входить до сфери управління ДМС України. Зараз ми працюємо з цим підприємством у площині фронт-бек-офіс. Тобто вони здійснюють прийом і видачу паспортів, а наші працівники опрацьовують матеріали, які вони прийняли, звіряють персональні дані та проводять необхідну процедуру, аби не було порушень нормативних документів.

«Документ» тимчасово не працював, але з цього тижня там вже планують відновити роботу. Черга в «Документі» формується за зверненнями громадян. Вони самі в електронному варіанті записують охочих подати документи і встановлюють послідовність. Ціна паспорта залишається фіксованою. Але ДП «Документ» додатково встановлює ще вартість надання своїх послуг. Тому загалом виготовлення біометричного паспорта тут коштуватиме дорожче.

Оксана

Як оформити закордонний паспорт дитині, якщо тато

за кордоном? А для того, щоб виготовити паспорт дитині, — потрібна згода обох батьків. Розлучені вже 6 років.

Іван Чубатий

Якщо дитина проживає з мамою, а батько за кордоном, достатньо, щоб прийшла мама. Із собою потрібно мати свідоцтво про народження дитини, за наявності — ідентифікаційний код і паспорт мами. Якщо батьки розлучені, подає документ той, із ким проживає дитина. Згода батька буде необхідна тоді, коли дитина віком до 16 років виїждатиме за кордон.

Олег Синовець

Скільки вартує дитячий паспорт?

Іван Чубатий

Вартість, як і для дорослих: за 20 робочих днів — 557,32 грн, терміновий (7 робочих днів) — 810,32 грн.

Оксана

Чи є якісь знижки для соці-

ально незахищених громадян?

Іван Чубатий

Знижок немає, оскільки оформлений єдиний адмінзбір. Але законодавством передбачено, що орган місцевого самоврядування може звільняти окрему категорію осіб від даної сплати. Для цього громадянам потрібно звернутися в міськраду.

Ігор Процик

Яке це рішення має бути? Хто повинен його прийняти — депутати на сесії чи виконком? Чи повинно бути рішення персоналізоване?

Катерина Кондратюк

На сесії мають винести єдине рішення для певної категорії населення, як може звільнитися від сплати адмінзбору. Але такого рішення зараз немає.

Я не бачу сенсу персоналізувати цю процедуру, аби уникнути бюрократичної складової. Людям у першу чергу потрібно звертатися до депутатів своїх округів.

Serghiy D

3 2013 року нам усі розказують, що у Тернопільському центрі надання адміністративних послуг будуть видавати паспорти. Чому ще досі не видають? Скільки ще років потрібно слухати ті байки?

Катерина Кондратюк

Рік тому міська рада отримала лист від ДМС про необхідність закупівлі спеціального обладнання, яке потрібне для виготовлення закордонних біометричних паспортів. На п'ять додаткових технічних станцій у Тернополі необхідно витратити 1,5 млн. грн. ДМС зараз — місто, область та район має п'ять станцій, які приймають документи. Якщо нам вдасться обладнати ще п'ять, то ми подвоїмо наші потужності.

Нарешті минулого тижня оголосили тендер на закупівлю обладнання. Ми хочемо, щоб він уже успішно завершився. Надіємось, що до кінця року спецобладнання встановлять і отримати закордонний паспорт можна буде і в центрі надання адмінпослуг.

Читаю, бо мені це подобається

Клайв Льюїс "Хроніки Нарнії"

Алла Бучинська, копірайтер:

— Це важезна книга для тих, хто любить пригодницькі історії. Начебто для підлітків, однак не Гаррі Поттером єдиним же жити. Якщо ви бачили екранізації серії книг, то від оригіналу сюжет мало чим відрізняється. Але «Хроніки Нарнії» варті того, аби приділити їм декілька днів.

Льюїсу часто закидають, що його історії занадто релігійні, що всюди можна помітити християнські символи. Можливо, я неуважна, однак цього не помітила. Автор гарно вплітає в сюжет міфологію і традиційні дитячі пустощі. Не дивно, що ці книги десятиліттями читають підлітки в різних країнах.

Читати книгу починали разом із 10-річним сином, та я потім потай читала сама, щоб швидше дізнатися продовження. Тому майте на увазі: ця книга затягує!

Юваль Ной Харарі "Людина Розумна. Історія людства від минулого до майбутнього"

Володимир Гевко, рекламист:

— З усіх можливих історій для мене найцікавіша історія людства. Це довжелезний шлях спроб і помилок, перемог і невдач, вервечка цілеспрямованих дій та абсолютних випадковостей. Дуже важливо і неймовірно захопливо розуміти загальну картину розвитку людської цивілізації й те, куди вона привела. Бо за сучасним видом Гомо Сапієнс стоїть огого скільки всього. Історія імперій, воєн і грошей, релігій, торгівлі й бізнесу, господарства та економіки — це все частини кожного з нас. Юваль Харарі зумів об'єднати безліч фактів та подій в струнку та цікаву історію з елегантним і дотепним викладом. І, що справді захопливо, автор постійно дискутує з читачем, залишає відкритими питання і непомітно підводить до думки, що ми стали такими у великій мірі завдяки везінню, інтуїції та іноді сліпому випадку. Дізнайтесь, що справді «зробило» людство і нас.

«ТУТ ВДЯЧНА ПУБЛІКА ТА ГАРНЕ ПОВІТРЯ»

Музика ■ Гурт ONUKA вибився в європейські чарти після фантастичного виступу в якості запрошеного гостя на «Євробаченні». 31 травня ONUKA виступить у Тернополі

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 096-915-39-23,
TSEBRIJ@GMAIL.COM

Концерт ONUKA відбудеться у Тернопільському драмтеатрі 31 травня. Початок — о 19.00.

ONUKA — це спільний проект відомого українського саунд продюсера та музиканта Євгена Філатова — лідера гурту The Maneken і Нати Жижченко — екс-вокалістки Tomato Jaws і Kooqla. Перший сингл ONUKA вийшов у 2013 році. Восени 2014 року

ONUKA — це проект на перехресті багатьох жанрів. Красиві декорації з мрійливої електроніки, холодні нордичні мелодії та цифрове диско

вийшов дебютний альбом проекту, що включає хіти Look, When I Met You, Time і «Місто». Взимку 2016 року ONUKA оголосили про запуск власного лейблу Vidlik. Фірмове звучання проекту — це органічний мікс із електроніки, актуальної поп-музики та української етніки.

Творчість ONUKA — це міст між минулим і майбутнім. Багата спадщина української етніки в контексті стильної сучасної електроніки набувають ваги, статусу та благородності, притаманних українській музичній традиції. ONUKA першими змогли донести це до широкої аудиторії. Зробили це переконливо й зі смаком, кажуть про музикантів критики.

Ідеолог проекту Ната Жижченко і саунд-продюсер Євген Філатов вже досягли успіху кожен у своїх проектах, створюючи дип-хаус, дискохаус та електрофанк. А в рамках ONUKA вони вирішили все зробити інакше. Їхня територія — перехрестя багатьох жанрів. Красиві декорації з мрійливої електроніки, холодних нордичних мелодій і витонченого цифрового диско. І, власне, хімія — вона тут виникає на стику всього передового сучасного і глибинного, кореневого, на стику модних аранжувань, зроблених за останнім писком

АРХІВ ONUKA

Костюми та образи ONUKA — це заслуга талановитої художниці-костюмера Лесі Патоки та її студії

моди й елементів української етніки, якою Ната насичена з дитинства.

Вокалістка гурту Наталя Жижченко в ексклюзивному інтерв'ю «RIA плюс» розповіла про свою творчість та плани.

— Після виступу на «Євробаченні» ваш альбом став популярним у багатьох європейських країнах? Для вас це стало сюрпризом? Чи є у планах концерти в Європі?

— Звичайно, ми розуміли, що після виступу на «Євробаченні» про ONUKA вперше дізнаються глядачі з багатьох країн. Але для нас досить неочікуваним стало те, що через два дні після виступу наш останній міні-альбом Vidlik почав з'являтися в чартах iTunes і вийшов на перше місце в Британії, Франції, Німеччині, Швеції тощо. Це дуже приємно! Щодо концертів, то найперше ми вилітаємо до Польщі. Потім буде Румунія. Ми не квапимось із цим, але поступово робимо кроки назустріч європейській аудиторії.

— Чи можливий переїзд ONUKA за кордон? Чи ви все ж бачите свою творчість тут, в Україні?

— Київ — моє улюблене місто. Мені тут добре, тому в мене немає наміру щось міняти.

— Чому ви не брали участі у відборах до «Євробачення»? Чи плануєте взяти участь у «Євробаченні» наступного року?

— Ні, не планую. «Євробачення» — це вокальний пісенний конкурс, де в пріоритеті поп-музика. ONUKA — це електронний проект, в якому я відчуваю себе перш за все митцем, а не співачкою.

— Хто пише для вас пісні, придумує костюми та ідеї для кліпів?

— Пісні пишу сама. Музику — разом із Євгеном Філатовим. Женья також є режисером деяких наших кліпів. Він працює разом із Олександром Добревим, який знімає не тільки наші кліпи, а й концерти. Костюми та образи ONUKA — це в великій мірі заслуга Лесі Патоки та її

— ONUKA — це електронний проект, в якому я відчуваю себе перш за все митцем, а не співачкою, — каже Ната Жижченко

студії. Вона дуже талановита. До речі, саме вона і надихнула мене на те, щоб створити проект ONUKA.

— Як давно ви вже на сцені? Як з'явилася назва гурту?

— Я на сцені з чотирьох років. Ще в дитинстві грала на сопілці та брала участь у різних дитячих музичних конкурсах. У юнацтві мене захоплював діджеїнг. Цьому я присвятила декілька років. Логічним продовженням цього стало створення електронного тріо Tomato Jaws. Протягом 10 років ми робили інтелегентну танцювальну музику — хаус, дип-хаус тощо. Паралельно з цим я якийсь час співала в гурті

Kooqla. Потім після невеликої паузи зважилась на новий крок у творчості — разом з Євгеном ми створили проект ONUKA.

— Що для вас успіх?

— Можливість цілком присвячувати себе улюбленій справі. Це — найцінніше.

— У Тернополі ви не вперше. Чим вам подобається місто? Що вам тут найбільше запам'яталося?

— Так, не вперше. В моєму розумінні Тернопіль — це тихе, спокійне місто, в якому є кілька цікавих історичних пам'яток. Перш за все це, мабуть, церкви. Тут гарне повітря та вдячна публіка.

ДОВІДКА

Придбати квитки на концерт ONUKA можна у касі театру або

на сайті <https://www.concert.ua>. Ціна 240-540 грн.

ЯК ОФОРМИТИ СПАДЩИНУ

Відкриття спадщини відбувається внаслідок смерті особи або оголошення її померлою. Місцем відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця, а у разі, якщо воно невідоме – місцезнаходження нерухомого майна або його основної частини.

СПАДКУВАННЯ МОЖНА ЗДІЙСНИТИ

ДВОМА СПОСОБАМИ:

ЗА ЗАКОНОМ

- 1 якщо відсутній заповіт, або його визнано не дійсним
- 2 спадкоємці за заповітом не прийняли спадщину
- 3 частина спадщини не охоплена заповітом

особа має бути вказана у заповіті

ЗА ЗАПОВІТОМ

ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ:

Хто може бути спадкоємцем:

Спадкоємцями можуть бути фізичні особи, які є живими на час відкриття спадщини, а також особи, які були зачаті за життя спадкодавця і народжені живими після відкриття спадщини. Також спадкоємцями за заповітом можуть бути юридичні особи та інші учасники цивільних відносин.

Що можна успадкувати?

МОЖНА успадкувати усі права та обов'язки, що належали померлій особі на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок її смерті.

НЕ МОЖНА успадкувати права та обов'язки, що нерозривно пов'язані з особою, зокрема:

- особисті немайнові права
- право на участь у товариствах та право членства в об'єднаннях громадян, якщо інше не встановлене законом.
- право на відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або інших ушкодженням здоров'я
- право на аліменти, пенсію, допомогу або інші виплати, встановлені законом
- права та обов'язки особи як кредитора або боржника, якщо вони нерозривно зв'язані із особою боржника чи кредитора.

ЧЕРГИ СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАКОНОМ

- 1 черга: діти, чоловік/дружина, батьки;
- 2 черга: рідні брати та сестри, баба та дід як з боку матері, так і з боку батька;
- 3 черга: рідний дядько/тітка;
- 4 черга: особи, які проживали із померлим не менше п'яти останніх років;
- 5 черга: будь-які інші родичі до шостого ступеня спорідненості.

Важливо, що кожна наступна черга одержує право на спадкування тільки у разі відсутності спадкоємців попередньої черги.

Для того, щоб прийняти спадщину, треба звернутися до нотаріуса за місцем її відкриття. Це роблять лише раз. Для відкриття спадкової справи нотаріусу подають такі документи:

- Паспорт та ІПН (ідентифікаційний код) спадкоємця;
- Свідоцтво про смерть спадкодавця;
- Заповіт (у разі його наявності);
- Документ, що підтверджує родинні відносини з спадкодавцем (для спадкування за законом);
- Довідку про те, хто проживав з померлим на дату смерті.

ОЖИВАЄ ПРИРОДА – ОЖИВАЄМО І МИ

Стосунки ■ Із настанням тепла активізується не тільки природа, а й люди. Психологи пояснюють, чому саме жінок та чоловіків так тягне один до одного, а стосунки стають теплішими, емоційнішими та романтичними

ЛІЗА СОЛОДКА,
 ZOHVYLYN@GMAIL.COM

Навесні та влітку в природі відбувається безліч змін, які позначаються і на організмі людини. Недаремно побутує думка, що весною починають грати гормони.

На думку метапсихологів, змінюється гормональний біоритм. А він визначає сексуальну активність і реакції людини. Відтак існує залежність сексуальної та загальної активності організму від сезонних ритмів. Надмірна енергійність максимально проявляється навесні та на початку літа.

Весна навіть взимку

Жінки, як і чоловіки, зізнаються, що весною більше хочеться і романтики, і нових відчуттів. Тернополянка Оксана Гук розповідає, що навесні відчуває якийсь емоційний спалах.

запевняє вона. — Я впевнена, якщо у моральному плані жінка задоволена, якщо вона відчуває підтримку, любов, турботу, увагу від свого чоловіка, то й у фізичному плані між партнерами не повинно бути жодних проблем.

Тернополянка додає, що є люди, які звикли все перекладати на погоду, сезони чи звинувачувати у стосунках один одного. Насправді ж весна може жити в душі цілий рік, а гормони — битися ключем навіть у найлютіші морози. Звісно, що для цього потрібно постійно піклуватися про стосунки, як чоловікові, так і жінці.

Весною більше хочеться

У чоловіків думка трохи інакша. Так, тернополянин Олег розповідає, що весною сексуальний потяг збільшується.

— Коли ще був студентом,

психолог-консультант у руслі позитивної психотерапії Олена Галай. Гормони, вітамін Д, чи ароматерапія. Що саме так позитивно впливає на атмосферу закоханості у весняний період?

Хочеться любові і відчуттів

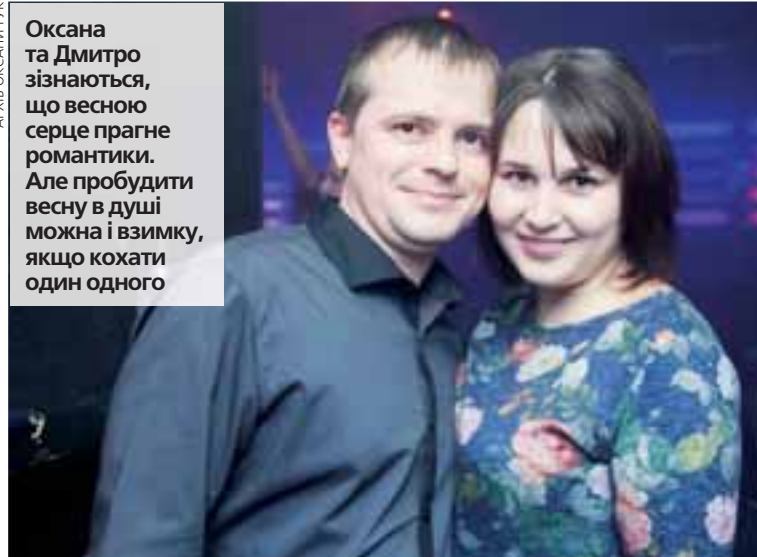
— Звичайно, ми залежимо від нашої фізіології і брак вітамінів у осінньо-зимовий період впливає на наш психоемоційний стан, — розповідає вона. — Узимку ми значно менше перебуваємо на сонці, і тим самим збільшуємо ймовірність появи депресивних настроїв та поганого настрою загалом. З такими почуттями нам не до романтики, є потреба зануритись у власний внутрішній світ і стати трішки більше егоїстом. З настанням весни у нас навпаки виникає потреба контактувати з іншими, спілкуватися, хочеться більше гуляти на свіжому повітрі, бути у піднесеному настрої, а головне, щоб була поруч людина, з котрою можна розділити хвилини щастя.

Природа дуже мудра. Якщо зима підказує нам, що час до самозаглиблення, то весна — це час для дій, вважає психолог. Час наважитись впустити у власне життя щось квітуче і надихаюче. А що може бути ресурсніше, ніж любов? Лише це почуття допомагає нам літати без крил, завойовувати без зброї, зцілювати без медикаментів.

— Згадаймо трішки міфологію. Весна — період коли Персефона повертається до Деметри. І це дуже символічно. В наше життя, в буденність повертається щось дитяче, грайливе, кокетливе. І прекрасна стаття не може цього не помітити. Кожна жінка надиhaється з приходом весни. Це помітно по її гардеробі, свіжому рум'янцю і якійсь іскринці в очах. Натомість чоловіки в захваті від весняних дівчат, від теплоти їхніх сердець. А після холодної пори так хочеться зігрітись і відчути потребу у комусь іншому, — наголошує Олена Галай.

Як би гормони не плескали, а весну у серці треба берегти, додає наприкінці Олена Галай. Неважливо, яка пора року, переконана жінка. Кожний ранок, як маленька весна, — це час сказати своїм близьким слова, які зігріють їхні серця і надихатимуть на щоденні подвиги у стосунках.

Оксана та Дмитро зізнаються, що весною серце прагне романтики. Але пробудити весну в душі можна і взимку, якщо кохати один одного

Весною «апетит» збільшується

Досить просто весняну романтизацію пояснює сексопатолог Ігор Федорко. Кількість сонячного світла збільшується, а це впливає на сітківку ока, змінює рівні гормонів серотоніну та мелатоніну. Під дією високих концентрацій цього гормону людина відчуває приплив сил, радість, душевне піднесення.

— Через зростання рівня цих гормонів підвищується лібідо, продовжує лікар. — Це — сексуальна енергія людини, кількість якої пов'язана зі стадією статевого розвитку. Люди звикли думати, що лібідо швидше наростає у чоловіків. Однак не все так. Коли сильна стаття бачить вродливу, сексуальну жінку, то лише в 30 відсотків з них лібідо здатне підвищитись. У трохи більше як

50% чоловіків реакція на протилежну статтю буде слабкою, а майже 20% взагалі ніяк на неї не відреагують.

Весною збільшується кількість статевих гормонів. У жінок це естроген, у чоловіків — тестостерон. Завдяки цьому відбувається так звана «загальна романтизація» нашого організму, який ніби штовхає людей до нових знайомств і сексуальних контактів. У чоловіків частіше безпричинно з'являється хороший настрій, вони починають більше жартувати, підвищується їхня продуктивність. А в жінок вирують емоції. Тим паче, коли люди скидають із себе пуховики, та куртки, то розглядіти всі принади партнера стає легше. А отже, і «апетит» пробуджується швидше.

— Коментар

Весна і літо сприятливі для зачаття дитини

■ Оксана ШВЕЦЬ (38 р.), акушер-гінеколог: — Звісно, весною в організмі відбувається гормональний сплеск. Пробуджується природа і пробуджуємось ми. Збільшується емоційна та сексуальна активність. Інтимні стосунки зазвичай покращуються.

Сонячна енергія позитивно впливає на жіночий організм. Представниці чарівної статі починають більше стежити за собою, дбають про зміну образу, прагнуть бути привабливими. І чоловіки не можуть цього не помічати. Гормональний фон змінюється. Позитивні емоції сприяють зміцненню фізичної близькості між партнерами.

Весна та літо дуже сприятливі для зачаття дитини. Адже в цей час наш організм отримує свіжу порцію вітамінів. Хоча практика показує, що жінки більше вагітніють у період літніх відпусток та після свят — на Новий рік, 8 Березня, День Валентина та ін.

Весна — це час для дій, каже психолог. Що може бути ресурсніше, ніж любов. Лише любов допомагає нам літати без крил, завойовувати без зброї, зцілювати без медикаментів

— Усередині душі ніби щось вибухає. Хочеться пригод, подорожей, нових відкриттів, а головне — бути з коханою людиною, — каже Оксана. — Певно, той запах весняного цвіту десь позначається і на нашому настрої. Коли довкола все зеленіє, рясніє квітом, то і в амурних справах все починає змінюватися.

Оксана згідна, що гормони грають роль у взаємовідносинах чоловіка та жінки, але не всю.

— Основне те, як люди сприймають один одного, наскільки вони готові постійно працювати над стосунками, що здатні робити задля того, аби їхня кохана людина почувалася бажаною, особливою та єдиною на світі, —

то дуже це відчував. Весною хотілось знайомитись з дівчатами, ходити на побачення, — каже він. — Мабуть, гормони все ж таки щось значать. Навіть відчуття якісь інші були. А головне — що бажання фізичної та емоційної близькості не вщухало (посміхається — прим. авт).

Тепер, зізнається Олег, дещо змінилося. Коли вже є стабільні серйозні стосунки, то такі відчуття можна підтримувати постійно.

Пояснення збільшення фізичної та емоційної енергії знаходять і психологи. Весна має свою магію. І це правда, переконує психолог, арт-терапевт, голова «Школи психології танцю»,

РЕКЛАМА

ДОПОМОЖІТЬ, БУДЬ-ЛАСКА, НЕ БУДЬТЕ БАЙДУЖИ!

Малюку всього 1 рік і 2 місяці, діагноз **ДВОХСТОРОННЯ СЕНСОРНО-НЕВРОЛОГІЧНА ГЛУХОТА ІV СТ.**

(100% втрата слуху)

Допомогти йому почути наш світ і бути повноцінною дитиною може операція по встановленню імплантанту, вартість якої - **30 тис. євро**

Ваші декілька гривень допоможуть малюку **СТАТИ ЗДОРОВИМ**

Н/Р (ПриватБанк) **5168 7573 2125 2068**

тел. мами (096) 80 37 486

Stimex engineering group
 Стимекс інжиніринг Груп

ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ:

ПАРОКОНДЕНСАТНИХ СИСТЕМ, ПРОМИСЛОВОЇ ФІЛЬТРАЦІЇ ІННОВАЦІЙНУ ШЛАНГОВУ АРМАТУРУ

• ПІДБІР ОБЛАДНАННЯ • ЕНЕРГОАУДИТ • ШЕФМОНТАЖ

+38 0536 700 857, +38 0536 700 870 stimexeng.com

СПОРТИВНІ
НОВИНИ«Тернопіль»
зазнав розгрому

• У 32-му турі Першої ліги футбольний клуб «Тернопіль» програв на виїзді ФК «Миколаїв» з розгромним рахунком 7:1.

Двічі у воротах тернополян розписався Віктор Берко, по голу на свій рахунок записали Сергій Алексанов, Юрій Батюшин, Артем Бессалов, Іван Морозов та Валерій Рогозинський. Гол престижу гравці «Тернополя» провели у другому таймі зусиллями Віталія Богданова.

Нагадаємо, що ФК «Тернопіль» кілька тижнів тому достроково втратив шанси на збереження прописки у Першій лізі. Наступний матч у чемпіонаті підопічні Петра Бадла проведуть вдома 27 травня. Суперником ФК «Тернопіль» буде «Нафтовик-Укрнафта» з Охтирки. Початок гри о 17:00.

Наші «Ниви» —
з поразками

• Двома програшами завершився 18-й тур аматорського чемпіонату України для тернопільської і тербовлянської «Ниви».

У Великих Гаях тернопільська команда з рахунком 0:2 поступилася футбольному клубу «Львів». Гості два м'ячі забили на початку другого тайму, скориставшись помилками оборонців тернопільського клубу. А у Тербовлі місцева «Нива» мінімально 0:1 поступилася соснівському «Рочину». Команда з Львівщини переможний м'яч провела у середині другого тайму.

Додамо, що ФК «Чортків-Педуніверситет» участі у 18-му турі не брав.

Виграли
«Кубок Галичини»

• Команда комплексної дитячо-юнацької спортшколи №1 перемогла в турнірі з волейболу серед юнаків «Кубок Галичини».

За золоті медалі IV Всеукраїнського турніру разом із місцевими волейболістами (Тернопіль представив дві команди — прим. авт.) боролися команди з Жмеринки, Старокостянтинова, Тербовлі і Луцька. У підсумку перша команда Тернополя під керівництвом Назара Семотюка святкувала перемогу. Другими на «Кубку Галичини» стали волейболісти з Тербовлі, а третє місце посіли спортсмени зі Старокостянтинова.

Дві нагороди —
у легкоатлетів

• Тернопільські легкоатлети Василь Макух та Владислав Кравчук стали чемпіонами України з легкої атлетики серед юнаків. Василь Макух у бігу на дистанції 100 м показав час 10.72 сек, встановивши новий рекорд області, який тримався аж 35 років!

Ще одне «золото» чемпіонату України — у Владислава Кравчука. На дистанції 2000 м з перешкодами тернополянин показав час 6.12,81 сек. Чемпіони займаються в обласній дитячо-юнацькій спортивній школі під керівництвом тренерів Богдана та Оксани Дуди.

ФЛОРБОЛІСТИ З ТЕРНОПОЛЯ ПОКАЗАЛИ
КЛАС НА ШКІЛЬНОМУ ЧЕМПІОНАТІ

Досягнення ■

Два золоті кубки привезли додому тернопільські флорболісти. У столиці наші школярі перемогли у двох вікових категоріях

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Дві команди тернопільської школи-ліцею № 6 під керівництвом Володимира Смолки стали чемпіонами України з флорболу серед школярів.

Фінал шкільного чемпіонату відбувся минулого тижня у Києві. Тернополяни домоглися перемог у категорії 4-6 класи та 7-9 класи. Загалом за перемогу у столиці боролися 24 команди з різних куточків країни.

— Нам вдалось завершити надскладний сезон на мажор-

ВОЛОДИМИР СМОЛКА

Команда тернопільської школи-ліцею №6 — чемпіон України з флорболу

рахунком 15:2 команду «Шквал» з Молчанська. У півфіналі тернополяни здолали мелітопольську «Скалу-Тигри» — 6:1, розповідає тренер.

Фінал проти команди з Коломиї вийшов дуже цікавим,

— пригадує пан Смолка. — Після першого періоду рахунок був нічийним 2:2. Але у другій частині ми дотиснули суперників і домоглися перемоги 6:3

ній ноті, — ділиться враженнями від перемоги тренер та голова правління обласної Федерації флорболу Володимир Смолка. — Протягом року нашу команду переслідували травми і хвороби гравців, але ми змогли зібратись та здобути титул чемпіонів. Приємно захистити честь міста і нашого клубу на Всеукраїнському рівні.

Молодші школярі на шляху до фіналу спочатку перемогли з

Фінал проти команди з Коломиї вийшов дуже цікавим, — пригадує пан Смолка. — Після першого періоду рахунок був нічийним 2:2. Але у другій частині гри ми дотиснули суперників і врешті домоглися перемоги з рахунком 6:3. Кращими бомбардирами команди стали Влад Кучерявий та Валентин Гупало, які забили по 12 голів.

Команда старшої вікової категорії розпочала шлях до пере-

моги із розгрому над командою «Проліски» з Київщини — 10:1. У півфіналі з мінімальним рахунком тернополяни перемогли команду з Рівного 5:4. А у фінальній грі наші флорболісти впевнено здолали «Магніт» з Дунаївців — 10:1.

Кращим бомбардиром чемпіонату України у цій категорії став вихованець флорбольного клубу «Тернопіль» Олег Пирза, який 23 рази вражав ворота су-

перників.

— Як тренер я пишаюся цим досягненням для нашої школи та для усього міста, — додає Володимир Смолка. — Ми здобули десять перемог, забили 78 голів і привези додому два золоті кубки! Хочу висловити подяку директору нашої школи-ліцею № 6 Олександру Остапчуку за сприяння та організацію тренувального процесу для наших вихованців.

ДОВІДКА

Флорбол — командний вид спорту. Один з різновидів хокею. Грають пластиком м'ячем, удари по якому наносять ключкою. Ціль гри: забити м'яч у ворота суперника.

На полі в кожній команді 5 польових гравців і воротар. Контролювати м'яч можна

лише ключкою, яка є у всіх польових гравців. Ногою дозволяється зупинити м'яч, але не наносити удари по воротах. Гра проходить на майданчику розміром 40 на 20 метрів, закритій бортиками. В Україні національну асоціацію з флорболу створили в 2005 році.

На турнірі Євгена Ворка — півсотні борців

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Більше півсотні борців греко-римського стилю взяли участь у традиційних змаганнях пам'яті Євгена Ворка, що відбулися 19 травня у Тернополі.

Змагання пам'яті колишнього президента Федерації проводять уже вп'яте. Цього року у категорії молодь змагались борці з Тернополя та інших міст, а саме: Харкова, Києва, Житомира, Кременчука, Маріуполя, Кропивницького та спортсмени із Закарпаття. Як розповів головний суддя змагань Віталій Ліщинський, загалом спортсмени змагалися у шести вагових категоріях.

Тернопільську школу греко-римської боротьби представили 20 спортсменів. На жаль, жодному з наших земляків не вдалося вибороти першість. Два чемпіонські звання вибороли спортсмени з Житомирщини, ще чотири «золо-

та» — в активі харківських борців.

За словами Віталія Ліщинського такі турніри — хороша можливість для молодих борців проявити себе перед важливими стартами. Власне, головний суддя змагань свого часу свою борцівську кар'єру теж розпочинав на подібних турнірах.

— Для юних спортсменів цей турнір дає поштовх для подальших перемог, — додає він. — Я теж свого часу починав з дитячих змагань «Орлятко», які у Тернополі проводяться вже не один рік.

Незбаром один із тернопільських борців греко-римського стилю вирушить на чемпіонат України, а інший — днями змагається на чемпіонаті Європи.

— Готуємо Андрія Антонюка для виступу на чемпіонаті України серед дорослих, — каже Віталій Ліщинський. — Там розіграють путівки на чемпіонат світу у Парижі. Ми плануємо виграти. А Володимир Войтович змагається на чемпіонаті Європи у Сербії.

АНДРІЙ ТИХИЙ

Сутічки відбувалися на килимі у дитячо-юнацькій спортшколі з греко-римської боротьби

ДОВІДКА

Чемпіони традиційного турніру, пам'яті Євгена Ворка:
— вагова категорія 50 кг Микола Степанюк (Житомир)
— вагова категорія 60 кг Назар Прокопчук (Житомир)
— вагова категорія 66 кг

Микола Коновал (Харків) — вагова категорія 74 кг
Костянтин Пупко (Харків) — вагова категорія 84 кг
Григор Шахмурдян (Харків) — вагова категорія 96 кг
Михайло Шендрік (Харків)

Оголошення: «Комунікабельна, струнка і симпатична дівчина з довгим волоссям, гарною фігурою та великими грудьми, без комплексів, продасть вагон цементу».

Розмовляють двоє друзів.

— Ти за те, щоб у чоловіків і жінок були рівні права, чи проти?

— Я двома руками «за»! Знаєш, як набридло підкорятися дружині.

— Татку, а де Африка?

— Не знаю, мама прибирала.

З такими тарифами за комунальні послуги наш ЖЕК не просто ЖЕК, а «Жек-потрошитель».

— Уявляєш, як далеко пішов прогрес?!
— Що ти маєш на увазі?
— У давнину, щоб викликати дощ, шаман бив у бубен або приносив у жертву невинних дівчат.
— А тепер?
— Достатньо помити машину.

Грізний ураган «Антоніна» зруйнував ущент квартиру

свого чоловіка.

Депутат К. вніс кілька поправок в обличчя депутата М.

— У Гідрометеоцентрі вчора бенкет був.
— А з якого приводу?
— Десять років уже минуло, як ми погоду вгадали.

Погода не виправдала покладених на неї прогнозів...

З прогнозу погоди: на вулиці +40 градусів — на дорогах гололюдиця.

Відчинила шафу, а звідти на мене я-а-а-к вивалиться все, що нема що вдягнути!

На батьківських зборах у садку:

— Шановні батьки! Стежте за своєю поведінкою, бо після вихідних усі діти під час обіду цокануться чашками!

— Мила, скільки тобі треба часу, щоб вийти через 20 хвилин? — запитав чоловік за 3 години до вистави.

Краса потребує жертв. Я — краса, він — жертва!

...Жінка чекала в гості чоловіка...
Вона вже дещо знала в цьому житті... Тому в їжу дала трохи «покрашувана смаку», а на стіл поклала дві пляшки «підсилювача краси».

— Поцілуй мене в знак примирення.
— А де він у тебе?

До уваги скупих чоловіків! Тільки в липні акція: квіти липи — безкоштовно!

— Коханий, чи правда, що я тобі дана Богом?
— Так, рідна... Тільки не знаю, за які гріхи...

Добре бути стюардесою: усі чоловіки вже відсортовані за класами!

У вас є туалетна вода із запахом комп'ютера?
— Що?!
— Хочу хоч якось привернути увагу чоловіка...

— Кохана, а давай влаштуємо один одному гарні вихідні?
— Звичайно, любий.
— Ну, тоді до понеділка!

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «РІА ПЛЮС», № 20

— Ти справжній невдаха! Я, не маючи від тебе ні копійки, тебе годую, одягаю, обтираю, не кажучи вже про те, що сплю з тобою!
— І ти ще називаєш мене невдахою?
— Громадянине, сподіваюся, вас не втомив допит?
— Та ні: я вже одружений близько 20 років.

ТИЖНЕВИК «РІА ПЛЮС»
Свідство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «РІА плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року - ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ
м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 16 (колишній будинок офіцерів). **Працюємо 9.00-18.00.**
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1Б.
Телефони редакції: (0352) 43-00-50, 43-00-56
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56
«РІА плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>

ПРАВИЛА ПОДАЧІ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»
Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідство про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серія КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор: Ірина Прокопенко, 098-287-08-70.
Відділ реклами: 43-00-50.
Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павлишин, 095-837-87-14.
Відділ оголошень: 098-477-12-70

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром РІА.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12а, тел. 0-432-55-63-97.

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ
ексклюзивної рекламної агенції
ТОВ «РІА МЕДІА»:
р/р 26002012027968
код ЄДРПОУ — 40914460
в ПАТ «УкрСоцбанк»,
м. Вінниця, МФО 300023,
свід. про реєстр. плат. ПДВ
№ 1602084500053.
Інд. податк. номер
409144602081.

Передплатний індекс
22 196

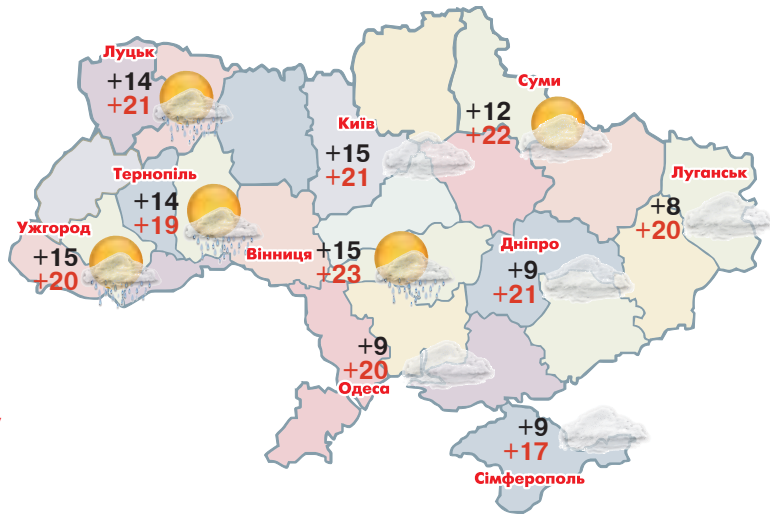
Тираж **27541** примірників. Зам. № **171220**

Андрухович про скандал довкола «Рекреацій»

Роман «Рекреації» був виданий 25 років тому і зробив перелом в українській літературі, розповідає письменник. Чому цей роман не сприйняла діаспора і який з того зчинився скандал

Читайте у «RIA плюс» від 31 травня

СПОНСОР ПРОГНОЗУ ПОГОДИ

Погода у Тернополі

- СЕРЕДА, 24 ТРАВНЯ**
 +14°C
 +19°C
- ЧЕТВЕР, 25 ТРАВНЯ**
 +14°C
 +17°C
- П'ЯТНИЦЯ, 26 ТРАВНЯ**
 +12°C
 +16°C
- СУБОТА, 27 ТРАВНЯ**
 +12°C
 +18°C
- НЕДІЛЯ, 28 ТРАВНЯ**
 +11°C
 +19°C

382140_9998

Склад МЕБЛІВ та МАТРАЦІВ

ШАФИ-КУПЕ

www.nashi-mebli.com.ua

вул. Живова, 41
 (заворотні автозавантажувачі)
 (096) 276-14-40

НАШІ МЕБЛІ

ФОТОКОНКУРС

ТЕТЯНА 18 РОКІВ

Я ВЕСЕЛА І ЖИТОРЯДИНА, ОБОЖНЮЮ ВСЕ КАЗКОВЕ І ФАНАСТЕРНЕ, ЛЮБЛЮ ДИВИТИСЯ КРАЛЮВІ АНО, ЧИТАТИ ВЕСЕЛЯРНЬ.

КОЖНА ТЕРНОПОЛЯНКА МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ

ДАЙ ПРАЦЕ ДОСТАТИВО ЗАКОННИМ ПИТАННЯМ
 "ВЗЯТИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ" НА САЙТ MISS.MOEMISTO.UA

ПАРТНЕРИ:

АНЕКДОТИ

- ***
 Самка богомола вбиває самця після спарювання, щоб потім не нервувати: передзвонить ця тварина чи не передзвонить.
 ***
 – Ти мене любиш?
 – Люблю.
 – А як?
 – Як немудра...
 ***
 План на понеділок – чекати п'ятниці!
 ***
 – Ти завжди будеш мені вірним? І навіть не глянеш на іншу?
 – Заспокойся. Ти – моя наречена і залишишся нею навіки.
 ***
 Посеред вулиці сваряться двоє:
 – Ти – козел!
 – Від козла – чую.
 Перехожий, втомлено:
 – Ну, якщо ви родичі, навіщо сваритися?
 ***
 – От ти, Наталю, ким хотіла стати?!
- Я хотіла б для свого чоловіка Батьківщиною стати!
 – Навіщо?
 – А в такому разі за зраду – розстріл!
 ***
 Сара гарненької сусідці по дачі Софочці:
 – Ти не могла би одягнути той свій сміливий купальник і поза-смагати?
 – Ой! Та без проблем. А навіщо?
 – Хочу, щоб чоловік усе-таки відремонтував огорожу.
 ***
 Дівчата, пам'ятайте: сидючи на дітві, сало треба їсти без хліба!!!
 ***
 Тридцятирічна гадюка шукає теплі чоловічі груди...
 ***
 Познайомлюся з мужчиною. Бажано взагалі без будь-яких звичок. Прищеплю власні.
 ***
 – Синку, в передпокої щось упало!
 – То мій одяг, мамо...
 – А чому так сильно гримнуло?
 – Я не встиг з нього вилізти...
 ***
 – Вільний у вихідні?
 – Ні, буду зайнятий.
 – Чим?
 – Поїду на грядкофітнес.
 ***
 Маленький хлопчик загубився в торговельному центрі, стоїть, плаче... Підходить жінка і, втішаючи дитину, повчає:
 – Треба ж було триматися за мамину спідницю.
 – Я... я намагався, але не міг дістати...
 ***
 – Соняшникове насіння – це своєрідний наркотик для української нації.
 – Ага... А бабусі, котрі його продають, – наркобарони?
 ***
 Загадайте двозначне число від 40 до 80. Помножте на тридцять. Додайте 17 і розділіть на два. Заплющьте очі. Темно, правда?
 ***
 Відвідувач ресторану каже офіціантці:
 – Скажіть, будь ласка, чому, подаючи мені рахунок, ви не кричите «всім лежати»?
 – А навіщо? Я вас не розумію...
 – Бо це не рахунок, а пограбування!
 ***
 – Кажуть, твій чоловік виграв міжнародний турнір із шахів?
 – Та він, занадта, що завгодно зроби, аби сміття не викидати!
 ***
 Відвідувач ресторану:
 – Скажіть, ваші музиканти грають на замовлення?
 Офіціант:
 – Звісно, грають.
 – А не могли б вони просто пограти в шахи, щоб я міг спокійно пообідати?
 ***
 Два психологи:
 – Я нового пацієнта завжди запитую, чи грає він у шахи.
 – Навіщо?
 – Якщо не грає, рекомендую грати, якщо грає, рекомендую припинити.
 – Чому?
 – Чому – сам не знаю, але в 80% випадків допомагає...
 ***
 Один пенсіонер каже іншому:
 – Записуйтеся в наш хор. Ми там у шахи граємо, анекдоти розповідаємо, випиваємо...
 – А коли ж ви співаєте?
 – Коли додому йдемо.
 ***
 Чоловік звертається до керівника великого підприємства:
 – Вам потрібен бухгалтер з морським ухилом?
 – Що ви маєте на увазі?
 – Половину тобі, половину мені. І кінці в воду!
 ***
 Син запитує батька-бухгалтера:
 – Тату, а «Ревізор» – це трагедія чи комедія, я щось не розумію?
 – Якщо, синку, ревізор свій, то комедія, а якщо чужий, то трагедія.
 ***
 – Що спільного між бухгалтером і бюстгалтером?
 – Як той, так і інший можуть приховувати те, що краще не показувати, а можуть і створювати видимість того, чого не існує насправді.

Гороскоп

- ОВЕН**
 Не робіть імпульсивних вчинків. Вам заважатимуть емоції, усі серйозні розмови відкладіть на потім. Ймовірна зустріч з людиною, яка змусить вас розкрити творчі здібності.
- ТЕЛЕЦЬ**
 Можете витратити багато грошей на подарунки близьким людям, але це того варте. Влаштуйте свято для родини. Зараз вдалий час для налагодження втрачених зв'язків.
- БЛИЗНЮКИ**
 Будьте подаль від авантюрних історій, не довіряйте першим зустрічним і тим, кому плювати на мораль. У суботу несподівані гості принесуть клопоти, але викличуть чимало радості.

- РАК**
 Успіх у справах залежатиме від докладених зусиль. У середу ви опинитесь в центрі подій, тому візьміть із цього максимум користі. В кінці тижня ймовірна критика начальства.
- ЛЕВ**
 Ви повні творчих ідей, з легкістю пройдете кастинг або співбесіду. Можливі мандрівки чи відрадженьня, які подарують вам нові враження і незвичайні відчуття.
- ДІВА**
 Тиждень дасть вам несподіване задоволення. Прйділіть більше часу особистому життю. Середа принесе цікаву інформацію, до якої необхідно уважно прислухатися.

- ТЕРЕЗИ**
 Потрібна рішучість, уміння миттєво включитися в ситуацію. Ділові взаємини залежатимуть від дипломатичності. Добре подумайте, перш ніж відповідати на питання вашої половини.
- СКОРПІОН**
 Перша половина тижня підходить для завершення справ та виправлення недоробок. Позитивні зміни в житті залежать від кількості вашого альтруїзму.
- СТРІЛЕЦЬ**
 Не варто халатися відразу за кілька справ. Не звертайте уваги на дрібні неприємності. На роботі вам доведеться розраховувати тільки на свої сили.

- КОЗЕРІГ**
 Спілкуйтеся з близькими. Нові знайомства також стануть у пригоді. На початку тижня не варто активно проявляти ініціативу, почекайте, поки вас попросять про це.
- ВОДОЛІЙ**
 Обставини можуть вимагати тверезості розуму і зухвалості думок. Не варто заціклюватися на своїх проблемах і невдачах, навіть якщо їх чимало. Вас захопить цікава робота.
- РИБИ**
 Можливі перепади настрою. Це втомить тих, хто буде поряд. На роботі вашу компетентність можуть випробувати. П'ятниця – сприятливий день для примирення з близькими.

КВАРТИРИ

ПОДОБОВО

ПОМІСЯЧНО

(096) 00-777-00

381621_9998